

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

13 november 1996

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

ROUWHULDE

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES – STEMMINGEN

OPRICHTING EN BENOEMING VAN EEN COMMISSIE AD HOC

DECREET SAMENWERKINGSAKKOORD VERPAKKINGSAFVAL

DECREET GOEDKEURING SAMENWERKINGSVERDRAG VLAANDEREN EN ESTLAND

DECREET GOEDKEURING SAMENWERKINGSVERDRAG VLAANDEREN EN LETLAND

DECREET GOEDKEURING SAMENWERKINGSVERDRAG VLAANDEREN EN LITOUWEN

DECREET GOEDKEURING ASSOCIATIE EG EN DE BALTISCHE STATEN

MOTIE FAILLISSEMENT BOELWERF

MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 9

Woensdag 13 november 1996
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Boodschappen	1
Rouwhulde	1
Ontwerpen van decreet Indiening en verwijzing	3
Voorstel van decreet Indiening en verwijzing	3
Voorstellen van resolutie Indiening en verwijzing	3
Motie tot uitoefening van het recht van onderzoek Indiening	4
Met redenen omklede moties Indiening	4
Beleidsbrieven Indiening en verwijzing	5
Verslagen Indiening	5
Verslag van het Rekenhof Indiening en verwijzing	7
Boek van het Rekenhof Indiening en verwijzing	7
Rapport van het Rekenhof Indiening en verwijzing	7
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen Indiening	7
Besluit van de Vlaamse regering Indiening	7
Voorontwerp van decreet Indiening	8
Motie van een gemeente Indiening	8

Mededeling van de Vlaamse regering	8
Indiening	
Arrest van het Arbitragehof	8
Indiening	
Kennisgeving van het Arbitragehof	8
Indiening	
Met redenen omklede motie van de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete en Felix Strackx tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 - 422 (1996-1997) - Nr. 1	
Met redenen omklede motie van de heer John Taylor, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Jacques Timmermans, Leo Cannaeerts en Herman De Loor tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 - 424 (1996-1997) - Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemmingen	9
Motie van orde Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure Sprekers : de heren Herman De Reuse, Jean-Marie Bogaert en Johan De Roo	10
Met redenen omklede motie van de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete en Felix Strackx tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 - 422 (1996-1997) - Nr. 1	
Met redenen omklede motie van de heer John Taylor, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Jacques Timmermans, Leo Cannaeerts en Herman De Loor tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 - 424 (1996-1997) - Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemmingen (Voortzetting) Spreker : de heer Jean-Marie Bogaert	10
Met redenen omklede motie van de heren Jos Geysels en Johan Sauwens tot besluit van de op 16 oktober 1996 door mevrouw Vera Dua in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de impact van de landbouwsector op het natuurbehoud - 438 (1996-1997) - Nr. 1 Hoofdelijke stemming Sprekers : mevrouw Vera Dua, de heren Leonard Quintelier, Patrick Lachaert en Frans Wymeersch	26
Mededeling van de voorzitter	29
Voorstel tot oprichting en benoeming van een commissie ad hoc	30
Ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval - 400 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2 Algemene bespreking	30

Motie van orde

Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure 31
 Sprekers : de heren Dirk Van Mechelen en Johan Malcorps

Ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval

- 400 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2
 Algemene bespreking (Voortzetting) 31
 Sprekers : de heren Johan Malcorps, Stefaan Platteau, Jos Geysels en Johan Sauwens
 Artikelsgewijze bespreking 37

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda 38
 Spreker : de heer John Taylor

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996

- 404 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996

- 405 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996

- 406 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995;

3. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX en XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995

- 408 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking 39
 Sprekers : de heren Fred Dielens, verslaggever, Patrick Hostekint, Jacques Laverge, Stefaan Platteau, Karim Van Overmeire en minister-president Luc Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996

- 404 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking 48

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996

- 405 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking 48

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996

- 406 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking 48

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995;

3. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX en XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995

- 408 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

49

Motie van de heren Frans Wymeersch en Filip Dewinter tot uitoefening van het recht van onderzoek over de afhandeling van de faillissementen Boelwerf en Boelwerf Vlaanderen en de besteding van overheidsgelden in deze bedrijven

- 452 (1996-1997) - Nr. 1

Intrekking

50

Regeling van de werkzaamheden

50

Bijlage

Mondelinge vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de uitvoering van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling voor diensten voor sociaal-cultureel werk voor volwassenen en houdende een wijziging van het decreet van 2 januari 1976 tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen

52

Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het achterwege blijven van de goedkeuring van de personeelsformatie van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij

54

Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de implementatie van de wijziging van het besluit van 29 september 1994 tot reglementering van het sociale huurstelsel waarbij kampeerbewoners bij voorrang toelating krijgen tot de sociale huisvesting

56

Mondelinge vraag van de heer Mark Van der Poorten tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het vrijwillig gebruik van een andere taal dan het Nederlands door OCMW-ambtenaren bij de opvang van politieke vluchtelingen,

58

Mondelinge vraag van de heer Jan Caubergs tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het optrekken van gebouwen voor de uitbating van een privé-vliegveld op het militair domein van Leopoldsburg

59

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over een milieu- en bouwvergunning voor de aanleg van een containerpark

61

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.23 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Yolande Avontroodt, Sonja Becq, Georges Beerden, Ward Beysen, Jean-Marie Bogart, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Herman Candries, Leo Cannaearts, Georges Cardoen, Jan Cauberghs, Patricia Ceysens, Joachim Coens, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwé, Etienne De Groot, Karel De Gucht, Leo Delcroix, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Paul Deprez, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Mia De Schamp-helaere, Peter Desmet, Roland Deswaene, Freddy De Vilder, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Fred Dielens, Marijke Dillen, Michel Doomst, Vera Dua, Paul Dumez, Freddy Feytons, Jos Geysels, Johnny Goos, Leo Goovaerts, Brigitte Grouwels, Veerle Heeren, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, André Kenzeler, Marino Keulen, Willy Kuijpers, Patrick Lachaert, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Kathy Lindekens, Carlos Lisabeth, Marcel Logist, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Nelly Maes, Johan Malcorps, Hugo Marsoul, Erik Matthijs, Lydia Maximus, Trees Merckx-Van Goey, Marc Olivier, Jan Penris, Stefaan Platteau, Leonard Quintelier, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Eddy Schuermans, Jef Sleeckx, Jos Stassen, Steve Stevaert, Felix Strackx, Herman Suykerbuyk, Guy Swennen, René Swinnen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Arnold Van Aperen, Riet Van Cleuvenbergen, Walter Vandenbossche, Christiaan Vandenbroeke, Michiel Vandenbussche, Bart Vandendriessche, Ria Van Den Heuvel, Marleen Vanderpoorten, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Gilbert Vanleenhove, Sonja Van Lindt, Jef Van Looy, Dirk Van Mechelen, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Marc Van

Peel, Hugo Van Rompaey, Etienne Van Vaerenbergh, Peter Vanvelthoven, Roeland Van Walleg-hem, Tuur Van Wallendael, Mandus Verlinden, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Emiel Verrijken, Cecile Verwimp-Sillis, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Didier Ramoudt : gezondheidsredenen ;

Jaak Gabriels : buitenslands.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Jozef Browaeyts.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 17 oktober 1996 deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat die Vergadering zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 18 oktober 1996 deelt de voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie mee dat die Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ROUWHULDE

De voorzitter : Geachte vergadering, beste collega's, Jan Bascour, de gewezen voorzitter van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, de voorloper van ons eigen Vlaams Parle-

Voorzitter

ment, is maandagochtend op 73-jarige leeftijd overleden.

Velen onder ons hebben hem verleden jaar nog ontmoet, naar aanleiding van de plechtige openingszitting van dit Parlementsgebouw. Hij haalde toen enkele parlementaire herinneringen op en sprak over de Vlaamse aanwezigheid in de hoofdstad en over zijn Lennik, een van die mooie gemeenten in hartje Pajottenland.

De leraar wiskunde aan de normaalschool Karel Buls, die Jan Bascour lang geweest is, stortte zich, zoals zovelen onder ons, als kabinetssecretaris in de politiek. In 1964 werd hij gemeenteraadslid en van 1965 tot 1982 was hij burgemeester van zijn Lennik. In 1965 werd hij voor de PVV senator in Brussel-Halle-Vilvoorde. Hij bleef dat tot in 1991.

Van 1974 tot 1977 bekleedde hij met waardigheid het ambt van voorzitter van de Cultuurraad.

Van 1977 tot 1980 werd hij van dezelfde Raad ondervoorzitter, wat hij tot 1982 bleef, nadat de Raad tot Vlaamse Raad was omgevormd. Hij was van 1982 tot 1985 ook ondervoorzitter van de Senaat.

In de herfst van zijn politieke loopbaan werd Jan Bascour van 1985 tot 1988 staatssecretaris voor het Brussels Gewest, een oude droom die toen voor hem in vervulling ging.

In de parlementaire literatuur kan men nagaan welke van zijn voorstellen werden aangenomen, meestal inzake het onderwijs.

Toch is het niet voor dit uitstekende werk dat hij het meest bekend was. Zijn naam is vooral verbonden aan een moment van strijdbare Vlaamse beweging. Op het ogenblik dat zijn partij, waarvan hij een trouw lid was, de tekenen des tijds niet scheen te begrijpen en dreigde te verstarren, nam de rustige politicus Jan Bascour de leiding van de zogenaamde Blauwe Leeuwen. Zij braken met een centralistisch-Brussels verleden, dat ongetwijfeld op het Pajottenland zwaarder woog dan elders, en vormden in 1969 een afzonderlijke, Vlaamse liberale partij. Die gedurfde politieke actie bracht zijn partij met één slag weer veel dichterbij het volk.

Maar de grootste hulde aan de nagedachtenis van Jan Bascour is het valoriseren van het werk dat hij in dit huis heeft opgebouwd. Als voorzitter, na wijlen Robert Vandekerckhove en vóór Maurits Cop-

pieters, was het zijn ambitie van het Cultuurparlement een volwaardige assemblee te maken. Daartoe moesten bij de openbare opinie onbegrip en scepsis worden overwonnen. Die voelde immers de unieke en verreikende betekenis van de prille autonomie nog niet aan.

Vooraf op het vlak van de culturele samenwerking met Nederland was zijn verdienste zeer groot. Reeds in 1975 wijdde hij zijn hele openingstoespraak aan de ontwikkeling van de relaties tussen Vlaanderen en Nederland. Volgens Jan Bascour kon de toenmalige Vlaamse assemblee het instrument zijn of de instrumenten scheppen om vorm te geven, niet alleen aan de louter culturele samenwerking met Nederland, maar ook en vooral aan het veel verder reikende ideaal van een culturele integratie. Dat streven naar intense samenwerking met Nederland mondde uit in de oprichting van een Permanente Contactcommissie Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en de Staten-generaal der Nederlanden. Het door de Cultuurraad en de Staten-generaal samen uitgegeven tijdschrift Cultureel Contact Vlaanderen – Nederland, fungeerde als permanent dialoorgaan tussen de twee assemblees.

Tegelijkertijd werden er in die jaren op dat vlak ook door de Belgische en Nederlandse ministers van Cultuur en Onderwijs grote inspanningen geleverd. Het geheel resulteerde uiteindelijk in het in 1980 afgesloten Taalunieverdrag.

Beste collega's, dat Jan Bascour een minzaam, vredelievend, sociaal en innemend man was, hoef ik eigenlijk niet te zeggen in een huis waar zovelen hem zo goed gekend hebben. Hij behoorde tot het vrij zeldzame soort politici die het liefst van al vrede stichten en tegelijk niet nalaten met kordaatheid op te treden als er tegen bepaalde beginselen gezondigd wordt. Die beginselen waren bovenal die van het gezond verstand, met name die spelregels en waarden die de basis vormen voor een evenwichtige uitbouw van onze maatschappij.

Velen van ons hebben in Jan Bascour bovendien een wijze raadsman, een vriend en een vaderfiguur verloren.

Samen rouwen wij vandaag over Jan Bascour en delen wij in het verdriet van zijn echtgenote en familie.

Hij heeft zijn plaats verdiend in de lange rij van mensen die het beste van zichzelf hebben gegeven in een Vlaamse strijd die nooit gestreden is.

Voorzitter

Zijn naam zal verbonden blijven aan dit huis, maar hij zal vooral voortleven in onze herinnering, in ons hart en onze gedachten.

Mag ik u vragen enkele ogenblikken stilte in acht te nemen.

(De staande vergadering neemt enkele ogenblikken stilte in acht)

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996
– **19** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting
- Ontwerp van decreet basisonderwijs
– **451** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Ontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicodragend kapitaal
– **473** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake verstandhouding en samenwerking tussen het Koninkrijk België en de Russische Federatie, ondertekend in Brussel op 8 december 1993
– **474** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert houdende invoering van een nieuwe wettelijke bepaling genaamd “overweging van decreet”
– **470** (1996-1997) – Nr. **1**
Advies van de Raad van State gevraagd.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Herman Lauwers en Guy Swennen, mevrouw Patricia Ceysens en de heer Jos Stassen betreffende een eigen Vlaams actieplan voor een geïntegreerd slachtoffer- en daderbeleid
– **453** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Sonja Van Lindt en mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht betreffende het opzetten van een experiment inzake thuis- of telewerk in de Vlaamse Administratie
– **458** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens c.s. betreffende de bevordering van de buitenschoolse opvang.
– **469** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.
- Voorstel van resolutie van de heren Johan Malcorps en Jos Stassen betreffende de bevordering van de samenwerking tussen de zeehavens van de Hamburg-Le Havre Range
– **471** (1996-1997) – Nr. **1**

Voorzitter

– 450 (1996-1997) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

- Voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens en de heer André Denys betreffende de vrijwaring van de mogelijkheid tot regionaliseren van de gezinsbijslag
– 472 (1996-1997) – Nr. 1
- Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

- Met redenen omklede motie van de heren Herman Lauwers en Ludo Sannen tot besluit van de op 22 oktober 1996 door de heer Johan Sauwens in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanleg en de financiering van de toegangswegen naar Fenix
– 455 (1996-1997) – Nr. 1

- Met redenen omklede motie van de heren Carl Decaluwé, Herman De Loor, Marc Olivier, mevrouw Veerle Heeren en de heer Jacques Timmermans tot besluit van de op 22 oktober 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de evaluatie van het huurdersbestand van het sociaal huurpatrimonium en de problematiek van de sociale mix en de gettovorming
– 456 (1996-1997) – Nr. 1

MOTIE TOT UITOEFENING VAN HET RECHT VAN ONDERZOEK**Indiening****De voorzitter** : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van de heren Frans Wymeersch en Filip Dewinter tot uitoefening van het recht van onderzoek over de afhandeling van de faillissementen Boelwerf en Boelwerf Vlaanderen en de besteding van overheidsmiddelen in deze bedrijven
– 452 (1996-1997) – Nr. 1

- Met redenen omklede motie van de heer Francis Vermeiren tot besluit van de op 22 oktober 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de evaluatie van het huurdersbestand van het sociaal huurpatrimonium en de problematiek van de sociale mix en de gettovorming
– 457 (1996-1997) – Nr. 1

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening****De voorzitter** : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heer Filip Dewinter tot besluit van de op 22 oktober 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de evaluatie van het huurdersbestand van het sociaal huurpatrimonium en de problematiek van de sociale mix en gettovorming

- Met redenen omklede motie van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht tot besluit van de op 24 oktober 1996 door de heren Francis Vermeiren en Pieter Huybrechts in commissie gehouden interpellaties tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, respectievelijk over de uitvoering van het Europees bebossingsprogramma en over het bebossingsprogramma
– 462 (1996-1997) – Nr. 1

- Met redenen omklede motie van de heren Frank Creyelman, Luk Van Nieuwenhuysen en Pieter Huybrechts tot besluit van de op 24 oktober 1996 door de heren Francis Vermeiren en Pieter Huybrechts in commissie gehouden interpellaties tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, respectievelijk over de uitvoering van het

Voorzitter

Europees bebossingsprogramma en over het bebossingsprogramma
– **463** (1996-1997) – Nr. 1

BELEIDSBRIEVEN**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend :

- Beleidsbrief Ambtenarenzaken. Beleidsprioriteiten 1997, ingediend door de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken
– **454** (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Staatsvorming en Algemene Zaken.
- Beleidsbrief Onderwijs. Beleidsprioriteiten 1997, ingediend door de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken
– **459** (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Beleidsbrief Ruimtelijke Structuur voor Vlaanderen. Beleidsprioriteiten 1997, ingediend door de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening
– **464** (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.
- Beleidsbrief Vlaanderen Internationaal. Beleidsprioriteiten 1997, ingediend door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie
– **465** (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Beleidsbrief Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten 1997,

ingediend door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

– **466** (1996-1997) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en de Commissie voor Werkgelegenheid en Economie.

- Beleidsbrief Toerisme en Landbouwpromotie in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten 1997, ingediend door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie
– **467** (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economie.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996
– **19** (1996-1997) – Nr. 2
- Verslag uitgebracht door de heer Joris Van Hautem namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het voorstel van resolutie van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Joris Van Hautem betreffende de bekostiging van het Franstalig onderwijs in de Vlaamse faciliteiten- en taalgemeenten
– **92** (BZ 1995) – Nr. 2
- Verslag uitgebracht door de heer Fred Dielens namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden over de beleidsbrief Multimedia in Vlaanderen. Vlaanderen, sterregio op de informatiesnelweg. Beleidsprioriteiten 1996-1999
– **295** (1995-1996) – Nr. 2

Voorzitter

- Verslag uitgebracht door de heer Jan Penris namens de Commissie voor Mediabeleid over het voorstel van decreet van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Dominiek Lootens-Stael houdende wijziging van artikel 52 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995
– **304** (1995-1996) – Nr. 2
- Verslag uitgebracht door de heer Jan Penris namens de Commissie voor Mediabeleid over het voorstel van decreet van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Pieter Huybrechts houdende de advertenties van de overheid in de schrijvende pers
– **338** (1996-1997) – Nr. 2
- Verslag uitgebracht door de heer Jef Van Looy namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval
– **400** (1995-1996) – Nr. 2
- Verslag uitgebracht door de heer Fred Dielens namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden over :
  - het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996,
  - het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996,
  - het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996,
  - het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :
    1. De Europa-overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten enerzijds, en de Republiek Estland anderzijds, en bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;
    2. De Europa-overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten enerzijds, en de Republiek Letland anderzijds, en bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;
    3. De Europa-overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten enerzijds, en de Republiek Litouwen anderzijds, en bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, 9 gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995.
- **404** (1995-1996) – Nr. 2
- **405** (1995-1996) – Nr. 2
- **406** (1995-1996) – Nr. 2
- **408** (1995-1996) – Nr. 2
- Verslag uitgebracht door de heer Herman De Loor namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting over de hoorzitting over de problematiek van de pensioenen in de lokale besturen met de heer Jan Gysen, administrateur-generaal RSZPPO
– **460** (1996-1997) – Nr. 1
- Verslag uitgebracht door de heer Marcel Logist namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting over de gedachtewisseling over het stedelijk beleid in Nederland en Vlaanderen met de heer Jacob Kohnstamm, Nederlands Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
– **461** (1996-1997) – Nr. 1
- Verslag uitgebracht door de heer Stefaan Plateau namens de Commissie voor Financiën en Begroting over de gedachtewisseling met betrekking tot het gebruik van swapt technieken in het kader van het actief schuldbeheer van de Vlaamse overheid en de Vlaamse gemeenten met mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid
– **468** (1996-1997) – Nr. 1

Voorzitter

- Verslag uitgebracht door mevrouw Mia De Schamphelaere namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over de hoorzitting over de problematiek van de studietoelagen
– **475** (1996-1997) – Nr. **1**
- Verslag uitgebracht door mevrouw Kathy Lindkens namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin, over de hoorzitting over de werking en de toekomst van het medisch schooltoezicht (MST)
– **476** (1996-1997) – Nr. **1**

VERSLAG VAN HET REKENHOF**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend verslag van het Rekenhof werd ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997
– **428** (1996-1997) – Nr. **2**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting

BOEK VAN HET REKENHOF**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende Boek van het Rekenhof werd ingediend :

- Boek van het Rekenhof 1996. 8e Boek met opmerkingen en informatie voorgelegd aan het Vlaams Parlement
– **11** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting

RAPPORT VAN HET REKENHOF**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend rapport van het Rekenhof werd ingediend :

- Rapport van het Rekenhof over de uitvoeringsrekening van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– **24** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)**Indiening**

De voorzitter : Het volgende advies van de SERV werd ingediend :

- Advies van de SERV over het begrotingsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap.
– **12** (1996-1997) – Nr. **1**
Verwezen naar alle terzake bevoegde commissies.

BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : Het volgende besluit van de Vlaamse regering van 8 oktober 1996 werd ingediend :

- Besluit van de Vlaamse regering tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996
– **29** (1996-1997) – Nr. **1**

VOORONTWERP VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : Het volgende voorontwerp van decreet werd ingediend :

- Voorontwerp van decreet betreffende de omvorming van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht en tot vervanging van Titel II van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd om 25 januari 1995 (VR 11/1996-1997).

MOTIE VAN EEN GEMEENTE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie van een gemeente werd ingediend :

- Brief van de stad Eupen van 21 oktober 1996 betreffende een resolutie met betrekking tot het verbod tot het betreden van het grondgebied Eupen voor jeugdverenigingen met een radicale politieke ideologie zoals het VNJ (Vlaams Nationaal Jeugdverbond).

Deze motie van een gemeente ligt ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Mededeling van 22 oktober 1996 van de administratie Waterwegen en Zeewezen – afdeling Beleid Havens en Waterwegen betreffende het ministerieel besluit tot overschrijving van kredieten binnen het programma 64.20 van de

algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar.

Deze mededeling ligt ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat

ARREST VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : Het volgend arrest van het Arbitragehof ligt ter inzage bij het Secretariaat van het Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest 58/96 van 24 oktober 1996 (Rolnummer 918).

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen ligt ter inzage bij het Secretariaat van het Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummer 990.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete en Felix Strackx tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 – 422 (1996-1997) – Nrs. 1

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer John Taylor, mevrouw Gracienne Van Nieu-

wenborgh, mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Jacques Timmermans, Leo Cannaerts en Herman De Loor tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 – 424 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemmingen

De voorzitter : Aan de orde is de herhaling van de tijdens de plenaire vergadering van woensdag 23 oktober 1996 zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997.

Op de met redenen omklede motie van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh, mevrouw De Schamphelaere en de heren Timmermans, Cannaerts en De Loor tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 werden amendementen en subamendementen ingediend.

Door de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor werd een eerste amendement ingediend dat luidt als volgt :

A. Na de vierde streep invoegen wat volgt :

"– gelet op het federale engagement om de rechten van het personeel van de Dienst Kijk- en Luistergeld te vrijwaren ;"

Door de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor werd een tweede amendement ingediend dat luidt als volgt :

B. In de vijfde streep een 1°bis invoegen dat luidt als volgt :

"1°bis de vestiging van de aanslag, de behandeling van bezwaren, het doorvoeren van controles en het opleggen van sancties in ieder geval te behouden als een exclusieve overheidstaak ;"

Door de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Can-

naerts en De Loor werd een derde amendement ingediend dat luidt als volgt :

C. In de vijfde streep 3° vervangen door wat volgt :

"3° alles in het werk te stellen om het personeel dat momenteel in Aalst is tewerkgesteld binnen de Dienst Kijk- en Luistergeld de gelegenheid te bieden bij de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking gesteld te worden ;

Door de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor werd een vierde amendement ingediend dat luidt als volgt :

D. In de vijfde streep een 3°bis invoegen, dat luidt als volgt :

3°bis de mogelijkheid te onderzoeken om de standplaats van het personeel in de Dienst Kijk- en Luistergeld te behouden in Aalst ;"

Door de heren Bogaert, Denys en Geysels werd een eerste amendement ingediend dat luidt als volgt :

A. De vijfde streep 1° vervangen door wat volgt :

"1° de beslissing in te trekken waarbij aan derden de opdracht wordt gegeven de inning van het kijk- en luistergeld te organiseren vanaf 1997 ;"

Door de heren Bogaert, Denys en Geysels werd een tweede amendement ingediend dat luidt als volgt :

B. Aan de vijfde streep een 5° toevoegen, dat luidt als volgt :

"5° afspraken te maken met de Franstalige Gemeenschap teneinde tot een akkoord te komen omtrent de verdeling van de opbrengst van dit kijk- en luistergeld in Brussel".

Door de heren Bogaert, Denys en Geysels werd op het amendement van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor een eerste subamendement ingediend dat luidt als volgt :

A. De bij amendement B voorgestelde tekst van 1°bis vervangen door wat volgt :

Voorzitter

"1° bis : niet te experimenteren met het principe van privatisering van de inning van belastingsgelden ;".

Door de heren Bogaert, Denys en Geysels werd een tweede subamendement ingediend dat luidt als volgt :

B. De bij amendement C voorgestelde tekst van 3° vervangen door wat volgt :

"3° afspraken te maken met de federale overheid waarbij het personeel dat momenteel in Aalst is tewerkgesteld binnen de Dienst Kijk- en Luistergeld de gelegenheid krijgt naar de Vlaamse Gemeenschap overgeheveld te worden, hierbij uitvoering gevende aan het engagement om de rechten van het personeel te vrijwaren ;

Door de heren Bogaert, Denys en Geysels werd een derde subamendement ingediend dat luidt als volgt :

C. In de bij amendement D voorgestelde tekst van 3°bis op de tweede regel na het woord "het" het woord "huidige" invoegen.

Wij hernemen de discussies niet. De stemmingen waren immers al bezig.

vijf heb gekregen. Er is nog geen globale bespreking geweest.

De voorzitter : Mijnheer De Reuse, wie de zaal verlaat, moet zich vergewissen van de voor- en nadelen van die daad. De voordelen hebt u al genoten. Ik neem aan dat we derhalve de bespreking als gesloten kunnen beschouwen omdat de stemmingen waren begonnen.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik moet u erop wijzen dat we ons moeten uitspreken over een nieuw stuk dat voorligt. Het gaat om stuk 424 nummer 3 van 1996-1997 en meer bepaald om de amendementen die gesteund worden door Agalev en de VLD. Ik hoop dat ik deze amendementen zal kunnen verdedigen.

De voorzitter : Dat kan ik u niet ontzeggen, maar dan enkel indien het betrekking heeft op het amendement.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : De stemming was de vorige keer inderdaad al begonnen. De woordvoerder van onze fractie, de heer Taylor, heeft toelichting gegeven bij de door hem en een aantal andere parlementsleden ingediende motie, maar ook bij het op dat moment al bekende amendement.

MOTIE VAN ORDE**Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure**

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : Ik dacht dat er toch nog stemverklaringen mochten gegeven worden. Bovendien werd destijds alleen over de eerste motie gediscussieerd.

De voorzitter : Ik had voorgesteld, mijnheer De Reuse, ze in globo te behandelen.

De heer Herman De Reuse : Daar ben ik het niet mee eens. Als indiener van de motie heb ik recht op tien minuten spreektijd, terwijl ik er nog maar

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete en Felix Strackx tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 – 422 (1996-1997) – Nrs. 1

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer John Taylor, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Jacques Timmermans, Leo Cannaerts en Herman De Loor tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Jean-Marie Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Finan-

ciën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997 – 424 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemmingen (Voortzetting)

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de herhaling van de tijdens de plenaire vergadering van woensdag 23 oktober 1996 zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, collega's, we moeten ons goed bewust zijn van het belang van deze stemming. We vragen concreet bij het eerste amendement dat de regering haar beslissing zou intrekken om derden het kijk- en luistergeld te laten innen.

Als tweede luik van het amendement willen we met de Franse Gemeenschap onderhandelen om de inning van het kijk- en luistergeld in Brussel te regelen. Ten derde willen we niet experimenteren, laat staan improviseren, over het principe van de privatisering van de inning van het belastinggeld. In een voorlaatste amendement vragen we dat er eindelijk afspraken worden gemaakt, mevrouw de minister, na al die maanden die u hebt laten verloren gaan. We blijven met aandrang vragen dat u onderhandelt met de federale overheid zodat de 173 werknemers in Aalst de gelegenheid krijgen over te stappen naar de Vlaamse gemeenschap en dan de inning van het kijk- en luistergeld te organiseren.

Tenslotte vragen we dat het laatste amendement wordt aangepast : het gaat om het huidige personeel en niet om het personeel zonder meer.

De voorzitter : Mijnheer Bogaert, mag ik u vragen uw betoog af te ronden ? U hebt de subamendementen toegelicht.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, ik wil enkel opmerken dat de heer Taylor gelijk had toen hij bij de bespreking aandrang op continuïteit van de inning van die belastinggelden. Het gaat om bijna zestien miljard frank op jaarbasis. Daarom dring ik erop aan om samen met mij te voorkomen dat de Vlaamse regering die experimentele stap in het ongewisse zou zetten.

Aan mevrouw Van Nieuwenborgh zou ik willen vragen te handelen in overeenstemming met haar

geweten. De geloofwaardigheid staat op het spel. Veertien dagen geleden verwierp u hier de motie en verklaarde u op de lokale televisiezender dat u, terwijl u op de verkeerde knop drukte, het volkomen met ons eens was, iets wat u ook in de commissie hebt gezegd. Het volstaat niet om een motie namens het personeel aan de minister te overhandigen als u haar beslissing niet afkeurt. Ik doe daarom een beroep op u allen om consequent onze amendementen te willen steunen. Ik dank u daar nu al voor.

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de herhaling van de tijdens de plenaire vergadering van woensdag 23 oktober 1996 zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren De Reuse, Verougstraete en Strackx tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
19 leden hebben ja geantwoord ;
94 leden hebben neen geantwoord ;
7 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aerts Wilfried
Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Huybrechts Pieter
Penris Jan
Lootens-Stael Dominiek
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Walleghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel

Voorzitter

Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande

Becq Sonja

Beerden Georges

Beysen Ward

Bogaert Jean-Marie

Bossuyt Gilbert

Bril Louis

Candries Herman

Cannaerts Leo

Cardoen Georges

Ceysens Patricia

Coens Joachim

Cordeel Marc

De Batselier Norbert

De Groot Etienne

De Loor Herman

De Maght-Aelbrecht Anny

De Meyer Jos

De Ridder Peter

De Roo Johan

De Schamphelaere Mia

De Vilder Freddy

Decaluwé Carl

Delcroix Leo

Demeulenaere Julien

Denys André

Deprez Paul

Desmet Peter

Deswaene Roland

Devolder Jacques

Dielens Fred

Doomst Michel

Dumez Paul

Feytons Freddy

Goos Johnny

Goovaerts Leo

Grouwels Brigitte

Heeren Veerle

Hostekint Patrick

Kenzeler André

Keulen Marino

Kuijpers Willy

Lachaert Patrick

Lauwers Herman

Laverge Jacques

Lindekens Kathy

Lisabeth Carlos

Logist Marcel

Maes Jacky

Maes Nelly

Marsoul Hugo

Matthys Erik

Maximus Lydia

Merckx-Van Goey Trees

Olivier Marc

Platteau Stefaan

Quintelier Leonard

Sarens Freddy

Schuermans Eddy

Sleeckx Jef

Stevaert Steve

Suykerbuyk Herman

Swennen Guy

Swinnen René

Taylor John

Timmermans Jacques

Tobback Bruno

Tyberghien-Vandenbussche Maria

Van Aperen Arnold

Van Cleuvenbergen Riet

Van der Poorten Mark

Van Dijck Kris

Van Eyken Christian

Van Grembergen Paul

Van Hecke Mieke

Van Lindt Sonja

Van Looy Jef

Van Mechelen Dirk

Van Nieuwenborgh Gracienne

Van Nieuwerkerke André

Van Peel Marc

Van Rompaey Hugo

Van Vaerenbergh Etienne

Van Wallendael Tuur

Vandenbossche Walter

Vandenbussche Michiel

Vandendriessche Bart

Vanderpoorten Marleen

Vanleenhove Gilbert

Vanvelthoven Peter

Verlinden Mandus

Vermeiren Francis

Voorhamme Robert

Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dua Vera

Geysels Jos

Malcorps Johan

Sannen Ludo

Stassen Jos

Van Den Heuvel Ria

Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

Aan de orde is de herhaling van de tijdens de plenaire vergadering van woensdag 23 oktober 1996

Voorzitter

zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh, mevrouw De Schamphelaere en de heren Timmermans, Cannaerts en De Loor tot besluit van de op 8 oktober 1996 door de heer Bogaert in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de inning van het kijk- en luistergeld vanaf 1997. We gaan ons eerst uitspreken over de amendementen en de subamendementen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste amendement van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
67 leden hebben ja geantwoord ;
22 leden hebben neen geantwoord ;
31 leden hebben zich onthouden ;

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle

Hostekint Patrick
Kenzeler André
Kuijpers Willy
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Maes Nelly
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbroeke Christiaan
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Bogaert Jean-Marie
Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Huybrechts Pieter
Lauwers Herman
Lootens-Stael Dominiek
Penris Jan
Sauwens Johan

Voorzitter

Strackx Felix
 Van Dijck Kris
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Eyken Christian
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste amendement van de heren Bogaert, Denys en Geysels op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 57 leden hebben ja geantwoord ;
 63 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lootens-Stael Dominiek
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim

Voorzitter

Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Christiaan
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthys Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy

Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste subamendement van de heren Bogaert, Denys en Geysels op het tweede amendement van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 57 leden hebben ja geantwoord ;
 63 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman

Voorzitter

Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lootens-Stael Dominiek
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallegghem Roeland
 Vandenbroeke Christiaan
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert

De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthys Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Het eerste subamendement is niet aangenomen.

Voorzitter

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede amendement van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
63 leden hebben ja geantwoord ;
16 leden hebben neen geantwoord ;
41 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees

Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Huybrechts Pieter
Lootens-Stael Dominiek
Penris Jan
Strackx Felix
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Wallegem Roeland
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bril Louis
Caubergs Jan
Ceysens Patricia

Voorzitter

Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbroeke Christiaan
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Het tweede amendement is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede subamendement van de heren Bogaert, Denys en Geysels op het derde amendement van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 57 leden hebben ja geantwoord ;

63 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lootens-Stael Dominiek
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Christiaan
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian

Voorzitter

Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke

Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

Het tweede subamendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het derde amendement van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
63 leden hebben ja geantwoord ;
16 leden hebben neen geantwoord ;
41 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel

Voorzitter

Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthys Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Creyelman Frank
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Lootens-Stael Dominiek
 Penris Jan
 Strackx Felix

Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijk Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbroeke Christiaan
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Het derde amendement is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het derde subamendement van de heren Bogaert, Denys en Geysels op het vierde amendement van

Voorzitter

de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
57 leden hebben ja geantwoord ;
63 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bril Louis
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Maes Nelly
Malcorps Johan
Penris Jan
Platteau Stefaan
Sannen Ludo
Sauwens Johan
Stassen Jos
Strackx Felix

Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Walleghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc

Voorzitter

Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Deswaene Roland
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthys Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart

Het derde subamendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het vierde amendement van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Van der Poorten, Timmermans, Cannaerts en De Loor op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 64 leden hebben ja geantwoord ;
 16 leden hebben neen geantwoord ;
 40 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert

Voorzitter

Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Creyelman Frank
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Lootens-Stael Dominiek
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria

Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandembroeke Christiaan
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Het vierde amendement is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede amendement van de heren Bogaert, Denys en Geysels op de met redenen omklede motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 57 leden hebben ja geantwoord ;
 63 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Deswaene Roland
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy

Voorzitter

Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Lootens-Stael Dominiek
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Christiaan
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel

Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthys Erik
 Maximus Lydia
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Het tweede amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de aldus geamendeerde met redenen omklede motie van de heer Taylor, mevrouw Van Nieuwenborgh, mevrouw De Schamphelaere en de heren Timmermans, Cannaerts en De Loor.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (Ja)

Voorzitter

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
63 leden hebben ja geantwoord ;
38 leden hebben neen geantwoord ;
19 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John

Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Penris Jan
Platteau Stefaan
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Walleghem Roeland
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis

Voorzitter

Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Bogaert Jean-Marie
 Caubergs Jan
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Dua Vera
 Geysels Jos
 Kuijpers Willy
 Lauwers Herman
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbroeke Christiaan
 Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt het parlement de aldus geamendeerde met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

Reden voor onthouding ?

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : De reden van mijn onthouding is gewoon dat ik betreur dat de leden van de meerderheid nog steeds het principe huldigen van : luister wel naar mijn woorden maar kijk niet naar mijn daden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jos Geysels en Johan Sauwens tot besluit van de op 16 oktober 1996 door mevrouw Vera Dua in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de impact van de landbouwsector op het natuurbehoud – 438 (1996-1997) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de herhaling van de tijdens de plenaire vergadering van woensdag 23 oktober 1996 zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Geysels en Sauwens tot besluit van de op 16 oktober 1996 door mevrouw Dua in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de impact van de landbouwsector op het natuurbehoud.

Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, ik wilde uitdrukkelijk deze motie toelichten. Ik weet dat dit onderwerp misschien vandaag niet brandend actueel is, maar ik ben er zeker van dat dit binnen enkele weken of maanden wel het geval zal zijn.

Er is zeer grote ongerustheid in de natuurbeweging en bij iedereen die met de natuur begaan is, omwille van enkele recente gebeurtenissen die er duidelijk op wijzen dat vanuit de landbouwsector een echt offensief gestart is tegen het natuurbehoud. Een offensief dat spijtig genoeg ook resultaten afwerpt, vermits de Vlaamse regering inzake een aantal dossiers duidelijk gezwicht is voor de eisen van de landbouw en meer bepaald voor de eisen van de Boerenbond.

Het meest flagrante voorbeeld is de recente gewestplanwijziging in West-Vlaanderen met betrekking tot een van de meest waardevolle natuurgebieden. De alom bekende Uitkerkse polder werd niet omgezet in natuurgebied zoals steeds werd beloofd, maar blijft voor het grootste gedeelte landbouwzone.

En dit niettegenstaande het feit dat voortdurend wordt beloofd dat in het kader van het Structuurplan Vlaanderen 38.000 hectare nieuwe natuurgebieden zullen worden gecreëerd via gewestplanwijziging. Bij het eerste concrete geval dat zich voordoet blijkt echter dat men weer maar eens ingaat op de eisen van de landbouwsector. Als men er natuurlijk van uitgaat, collega's, dat geen enkele hectare landbouwgrond – hoe waardevol die ook is – een andere bestemming mag krijgen, dan vraag ik me af hoe en waar men die 38.000 hectare zal vinden.

Vandaar dat we er met deze motie willen op aandringen deze belofte zo vlug mogelijk om te zetten in concrete daden waarbij uitdrukkelijk ook in de mogelijkheid wordt voorzien om ecologische waar-

Dua

devolle landbouwzones via wijzigingen van gewestplannen om te zetten in natuurgebied.

Maar er is nog meer reden tot ongerustheid. Ook in het ontwerp van decreet inzake natuurbehoud dat momenteel bij de Raad van State ligt, is zeer duidelijk de invloed van de landbouwsector terug te vinden. Vanuit onze fractie kunnen we alleen maar hopen dat het Vlaams Parlement bij de behandeling van dit ontwerp-decreet de nodige correcties zal doorvoeren.

De landbouwsector wil in de eerste plaats garanties dat ze ook in de toekomst een vinger in de pap zal hebben, want blijkbaar werd aan het decreet op het natuurbehoud een protocol gekoppeld, waarbij een apart en onofficieel overlegorgaan wordt gecreëerd waarvan de landbouworganisaties deel uitmaken. Daar zullen dan alle beleidsbeslissingen in verband met natuurbehoud op voorhand worden bediscussieerd, besproken en eventueel afgeschoten. En dit terwijl er al een Hoge Raad voor Natuurbehoud en een Minaraad bestaat waarbinnen de landbouwsector vertegenwoordigd is. Ofwel werken de officiële adviesorganen niet goed en dan moeten ze afgeschaft en vervangen worden; ofwel werken ze wel goed en dan is het onaanvaardbaar dat andere officieuze kanalen worden gecreëerd, met als enige doel de officiële adviesorganen te ontmantelen en parallelle en verdoken beslissingsorganen te creëren.

Ik zou zeker aan de collega's van de meerderheid met aandrang willen vragen om deze motie toch goed te keuren. Tijdens de laatste vergadering van de Bond Beter Leefmilieu werd een resolutie goedgekeurd waarin de milieubeweging eveneens haar bezorgdheid uit in verband met de recente gebeurtenissen. Het goedkeuren van deze motie kan een signaal zijn aan de milieubeweging dat het Vlaams Parlement het beleid van de regering zal bijsturen wanneer dat nodig is. Het kan ook een signaal zijn dat het Vlaams Parlement niet zal zwichten onder de druk van belangengroepen.

De voorzitter : De heer Quintelier heeft het woord.

De heer Leonard Quintelier (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, onze fractie zal deze motie niet goedkeuren. Mevrouw Dua, laat ons alstublieft eerst wachten op de resultaten van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. U hebt gelijk als u stelt dat uw motie binnen afzienbare tijd actueel zal zijn. Dat zal inderdaad zo zijn op het moment dat het openbaar onderzoek van

het Structuurplan is afgelopen. Nu is ze echter voorbarig. Bovendien zullen we binnenkort in de commissie discussiëren over het ontwerp-decreet over het natuurbehoud.

Het tweede element dat in uw motie vervat ligt, is een pleidooi tegen een protocol, dus tegen een officieus overlegorgaan. Dankzij het overleg dat minister Kelchtermans op gang heeft gebracht, zijn nochtans de twee grote partijen die op het schakbord van de open ruimte strijd leverden, een gesprek aangegaan. Dit gesprek moet worden voortgezet. Het zal zeker niet hinderlijk zijn voor de grote inbreng van de Hoge Raad voor Natuurbehoud en van de Minaraad. Uw motie is voorbarig en we zullen ze niet goedkeuren. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, wij zullen deze motie niet goedkeuren. De omzetting van landbouwgebieden in groene gebieden moet worden gezien in het kader van de realisatie van het evenwicht van de diverse bestemmingen waarin het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voorziet. Dat moet over een periode van tien jaar worden gerealiseerd, en wel naarmate de gewestplannen in herziening worden gesteld.

Ten tweede zijn we voorstander van het overlegplatform tussen de landbouw en de groene beweging. Daar ontmoeten alle betrokken partijen elkaar, aanhoren ze elkaars standpunt, en kunnen ze eventueel een consensus nastreven, zoals ook door de huidige minister van Leefmilieu en Tewerkstelling wordt vooropgesteld. De VLD is geen voorstander van het conflictmodel dat soms in het verleden werd gehanteerd. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het Vlaams Blok zal deze motie – uiteraard – niet goedkeuren. We betreuren dat Agalev nu het standpunt van de confrontatie verdedigt. Deze fractie geeft blijk van een eerder eenzijdige visie. Sinds het Vlaams Parlement het MAP heeft besproken en goedgekeurd, is op het terrein immers een mentaliteitswijziging tot stand gekomen. Die kan slechts tot constructieve resultaten leiden als de betrokken partijen rond de tafel gaan zitten en met elkaar overleggen.

Wymeersch

We moeten ervan uitgaan en we blijven ervan uitgaan dat ook de landbouwsector als dusdanig zijn taak heeft in het beheer en het behoud van de open ruimte, het milieu en de natuur. Vanuit onze fractie willen we het overlegmodel alle kansen bieden. We willen de partijen om de tafel samenbrengen. Daarom zullen we deze motie niet goedkeuren. Deze lijkt namelijk al te sterk op het conflictmodel, wat misschien wel de bedoeling is.

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de herhaling van de tijdens de plenaire vergadering van woensdag 23 oktober 1996 zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Geysels en Sauwens tot besluit van de op 16 oktober 1996 door mevrouw Dua in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de impact van de landbouwsector op het natuurbehoud.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

17 leden hebben ja geantwoord ;

72 leden hebben neen geantwoord ;

25 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Bogaert Jean-Marie

Dua Vera

Geysels Jos

Kuijpers Willy

Lauwers Herman

Maes Nelly

Malcorps Johan

Sannen Ludo

Sauwens Johan

Stassen Jos

Van Den Heuvel Ria

Van Dijck Kris

Van Eyken Christian

Van Grembergen Paul

Van Vaerenbergh Etienne

Vandenbroeke Christiaan

Verwimp-Sillis Cecile

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried

Avontroodt Yolande

Becq Sonja

Beerden Georges

Beysen Ward

Bril Louis

Candries Herman

Cannaerts Leo

Cardoen Georges

Caubergs Jan

Ceysens Patricia

Coens Joachim

Cordeel Marc

Creyelman Frank

De Groot Etienne

De Maght-Aelbrecht Anny

De Meyer Jos

De Reuse Herman

De Roo Johan

De Schamphelaere Mia

Decaluwé Carl

Delcroix Leo

Demeulenaere Julien

Denys André

Deprez Paul

Desmet Peter

Deswaene Roland

Devolder Jacques

Dewinter Filip

Dillen Marijke

Doomst Michel

Dumez Paul

Feytons Freddy

Heeren Veerle

Huybrechts Pieter

Keulen Marino

Lachaert Patrick

Laverge Jacques

Marsoul Hugo

Matthys Erik

Merckx-Van Goey Trees

Olivier Marc

Penris Jan

Platteau Stefaan

Quintelier Leonard

Sarens Freddy

Schuermans Eddy

Strackx Felix

Suykerbuyk Herman

Taylor John

Tyberghien-Vandenbussche Maria

Van Aperen Arnold

Van Cleuvenbergen Riet

Van der Poorten Mark

Van Hauthem Joris

Voorzitter

Van Hecke Mieke
 Van Lindt Sonja
 Van Looy Jef
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Vandendriessche Bart
 Vanderpoorten Marleen
 Vanleenhove Gilbert
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Bossuyt Gilbert
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Ridder Peter
 De Vilder Freddy
 Dielens Fred
 Goos Johnny
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maximus Lydia
 Sleenckx Jef
 Stevaert Steve
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Wallendael Tuur
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Dames en heren, het Vlaams Parlement is door de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen aangezocht inzake een dossier in eventuele toepassing van artikel 125 van de Grondwet.

Uiteraard heb ik ook het uitgebreid Bureau, als emanatie van deze vergadering, hiervan onmiddellijk in kennis gesteld. In dit verband wil ik erop wijzen dat van de in artikel 125 van de Grondwet gestipuleerde uitvoeringswet nog steeds geen werk werd gemaakt. Ik richt dan ook een warme oproep tot alle betrokkenen opdat deze bicameraal aan te nemen bijzondere meerderheidswet zo spoedig mogelijk operationeel zou zijn. Ik zal me desbetreffend in een brief ook nog richten tot de eerste minister en de voorzitters van Kamer en Senaat. Ik zal zelf ook de nodige rechtsgeleerden bijeenroepen om voor de ministers van de gemeenschaps- en gewestregeringen desgevallend zelf voorstellen te kunnen formuleren.

De huidige procedure kan niet verder, inzonderheid niet voor de betrokkenen. De huidige procedure benadeelt de ministers ten aanzien van de gewone burgers. Zeker is dat blijkbaar toch sommigen in de media aan juiste informatie komen, alhoewel ik ook vele foute beweringen heb gelezen. Door de huidige procedure, de gewijzigde tijdgeest en de huidige politieke situatie wordt men al veroordeeld vóór het onderzoek heeft plaatsgevonden. Toch betreur ik dat zovelen het nodig achtten hierover commentaar te verstrekken zonder het dossier te kennen. Het uitgebreid Bureau was nochtans unaniem van mening dat geen commentaar zou worden geuit. Het volstaat blijkbaar vragen te stellen om ook antwoorden te krijgen, wat ook de afspraken waren. Ook daarover zal dit parlement zich moeten beraden.

Ik betreur dan ook sommige wansmakelijke insinuaties van een krant in dit verband. Het uitgebreid Bureau heeft op 7 november 1996 unaniem beslist om de brief van de procureur-generaal te behandelen in de plenaire vergadering van vandaag, woensdag 13 november 1996. Hierbij ging het in het uitgebreid Bureau telkens louter over de te volgen procedure en niet over de inhoud van het dossier. Dit is de taak van een gebeurlijke commissie ad hoc.

De procureur-generaal heeft vandaag nog zijn vraag bevestigd.

VOORSTEL TOT OPRICHTING EN BENOEMING VAN EEN COMMISSIE AD HOC

De voorzitter : Dames en heren, gezien het voorgaande stelt het uitgebreid Bureau voor om met het oog op de eventuele toepassing van artikel 125 van de Grondwet een commissie ad hoc op te richten. Deze commissie zou bestaan uit vijftien leden en worden voorgezeten, op unanieme vraag van het uitgebreid Bureau, door de voorzitter van het Parlement, zonder stemrecht.

Deze commissie zal eerst en vooral op basis van het dossier, waarvan zij voor het Vlaams Parlement alleszins kennis moet nemen, oordelen of de vraag van de procureur-generaal op basis van artikel 125 van de Grondwet conform is aan de grondwettelijke bepalingen terzake. Ze zal dus bij prioriteit moeten nagaan of we als Vlaams Parlement op basis van de vraag van de procureur-generaal grondwettelijk zijn bevoegd om dit dossier verder te behandelen. Daarna zal de commissie ad hoc zich uitspreken over alle elementen van het verzoek van de procureur-generaal.

Is de vergadering het hiermee eens ? (Ja)

Dan is aldus besloten.

Conform de in artikel 9 van ons Reglement voorgeschreven evenredige vertegenwoordiging dragen de fracties de volgende leden voor :

Herman Suykerbuyk, Paul Dumez, Paul Deprez, Mieke Van Hecke, Trees Merckx-Van Goey voor de CVP-fractie ;

Leo Goovaerts, Dirk Van Mechelen, Patrick Lachaert voor de VLD-fractie ;

Guy Swennen, Bruno Tobback, Tuur Van Wallendaël voor de SP-fractie ;

Filip Dewinter, Herman De Reuse voor de Vlaams Blok-fractie ;

Etienne Van Vaerenbergh voor de Volksunie-fractie en

Ludo Sannen voor de Agalev-fractie.

Aangezien het aantal voorgedragen kandidaten per fractie het aantal toe te wijzen mandaten niet overtreft, verklaar ik de vermelde volksvertegenwoordigers benoemd tot lid van de commissie ad hoc.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om te herinneren aan artikel 6, punt 2 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950. Ik citeer : eenieder, die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, wordt voor onschuldig gehouden totdat zijn schuld volgens de wet wordt bewezen. Einde citaat.

Voor een minister geldt in principe een andere strafrechtelijke behandeling dan voor de andere rechtsonderhorigen. Hij behoudt natuurlijk wel de meest elementaire waarborgen verbonden aan elk strafproces, zoals onder meer het recht om te worden vervolgd en gevonnist volgens de wettelijke procedure.

Ik roep de commissie nog heden bijeen om 12.30 uur.

De vergadering wordt geschorst gedurende vijftien minuten.

– *De vergadering wordt geschorst om 11.01 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 11.21. uur.*

ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval – 400 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval.

De algemene bespreking is geopend.

MOTIE VAN ORDE

Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik heb een vraag over de procedure. Bij de behandeling van het verpakkingsdecreet in de commissie zijn we gestoten op de vraag of het protocol dat afgesloten is tussen de drie gewesten zou kunnen worden geamendeerd via amendering van het ontwerp van decreet dat leidde tot de bekrachtiging van het verpakkingsdecreet. We hebben daarvoor per brief aan het Uitgebreid Bureau, aan uzelf de vraag voorgelegd of men zich daarover al had uitgesproken.

Het zou immers verstandig zijn om de behandeling van dit decreet in deze plenaire zitting uit te stellen totdat het Uitgebreid Bureau daarover een standpunt ingenomen heeft.

De voorzitter : Het Bureau heeft daarover nog geen uitspraak gedaan. Tot hiertoe kan men het niet via bekrachtiging amenderen. Wat wel mogelijk is, is dat men de wijze bespreekt waarop de procedure in de toekomst voor deze samenwerkingsakkoorden moet worden afgehandeld. Wanneer moet men het parlement aanspreken? Welke suggesties kan het parlement aan de regering doen?

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Dit weekend was er heel wat heibel over het dossier van de milieuboxen. Ik wil daar nu niet op ingaan, maar er zijn vermoedens uitgesproken over hoe bestellingen op maat werden geschreven van individuele bedrijven. (*Protest op de banken*)

De voorzitter : Er was afgesproken dit dossier in de commissie ad hoc te bespreken en niet hier.

ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval – 400 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : In de afvalsector spelen veel belangen. Velen hebben handenvol geld verdiend door ons op te zadelen met massa's vuilvrachten. Diezelfde betrokkenen schuiven nu aan om hun deel op te eisen van de koek van de afvalverwerking. Dit alles gebeurt in het kader van het adagio : de vervuiler verdient. Dit verpakkingsdecreet dat nu ter bespreking voorligt is geheel op maat geschreven van één verwerkingsfirma, met name Fost Plus. Dit is een nog veel frappanter voorbeeld van volgehouden gunstige beoordeling van één firma. Niet één persoon, maar de hele regering en alle leden van de meerderheidsfractie zullen mee verantwoordelijk zijn. In dat dossier gaat het niet om één miljard maar om verschillende miljarden, niet over één bestelling maar over een permanent mechanisme van inteelt en zelfbescherming.

In Fost Plus heeft de verpakkingsindustrie zich georganiseerd om de eigen belangen veilig te stellen, om de afvalproductiemachine draaiende te houden, om al wat teveel gaat in de richting van afvalpreventie zoveel en zo actief mogelijk te boycotten.

Ik richt me nu in het bijzonder tot de leden van de meerderheid : als u dit decreet straks goedkeurt geeft u mee de doodsteek aan elk beleid dat erop gericht is om het aangroeien van de afvalberg daadwerkelijk te voorkomen.

De heer Lauwers vroeg twee weken geleden terecht waarom er geen duidelijke rapportering komt over de resultaten van het afvalpreventiebeleid in een gemeente als Dilbeek. Het ging toch om een officieel experiment van de OVAM. Blijkbaar kan of mag het niet geweten zijn dat voorkomen werkt – letterlijk en figuurlijk. De hoeveelheid afval kan effectief worden teruggedrongen. De preventiewerkers in Dilbeek kloppen Fost Plus met ruime voorsprong. En wat meer is : er worden en passant ook nog eens bijkomende duurzame jobs gecreëerd.

Uiteraard heb ik het rapport niet, dat krijgen we niet van de OVAM. Ik heb echter geen reden om de uitspraken van CVP-schepenen van milieu in twijfel te trekken. Ik vind overigens dat de commissie en alle andere belangstellenden de dringende plicht hebben om concreet hun licht te gaan opsteken in Dilbeek. Als men weigert ons de informatie te geven die we nodig hebben om zinvolle beslissingen te nemen, moeten we zelf ter plaatse de toestand gaan bekijken. Als we tijd hebben om naar

Malcorps

Solvay te gaan, kunnen we misschien ook eens tijd vrijmaken om aan de andere kant van het spectrum te gaan kijken.

Afvalpreventie werkt en rendeert zelfs. Het betekent minder lasten betalen voor de inwoners van de gemeente. Dit wil men echter niet geweten hebben : in de gemeentelijke milieuconvenanten die binnenkort zullen worden afgesloten, wordt al evenmin werk gemaakt van preventie. Ook daar wordt een model van selectieve inzameling gepromoot dat direct op het lijf geschreven is van Fost Plus. Gemeentebestuurders die niet bereid zijn naar de pijpen te dansen van Fost Plus dreigen er bekaaid vanaf te komen. Zij die het in dit halfroond soms hebben over gemeentelijke autonomie, zouden er allicht goed aan doen om de vernietigende bedenkingen te lezen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten over de werkwijze die Fost Plus opdringt, met steun van de minister, die alles vriendelijk voor hen betonneert in de convenanten.

Allicht zal deze teneur doorgetrokken worden in het sectoraal uitvoeringsplan voor de huishoudelijke afvalstoffen, dat we weldra mogen verwachten, tenminste als de milieuboxen geen roet in het eten gooien. Op basis van de teksten die circuleren, weten we nu al dat we zullen worden overdonderd door scenario's voor selectieve inzameling gekoppeld aan een waaier van stort- en verbrandingsverboden voor diverse onderdelen van het huisvuil. Voor de preventie maatregelen zal verwezen worden naar de – en ik citeer : resultaatgerichte milieuconvenant. In deze milieuconvenant ontbreken echter concrete maatregelen ter bevordering van een actief voorkomingsbeleid. Het wemelt wel van maatregelen op het vlak van selectieve inzameling, zoals gezien door de ogen van Fost Plus.

Vooraf voor het met huishoudelijk afval gelijkgesteld bedrijfsafval zou men in het sectoraal uitvoeringsplan belachelijke preventie- en recuperatiepercentages naar voor schuiven – amper 10 procent. Waar zijn we mee bezig ?

In feite geven we de verpakkingsproducenten met dit decreet een vrijbrief om verder in volle vrijheid verpakkingen te blijven produceren. De terugnaemplicht wordt enerzijds omgevormd tot een lucratieve verwerkingsbusiness, maar met nieuwe oplopende milieukosten, en anderzijds tot een dure public relations-stunt die het grote publiek moet wijsmaken hoe milieuvriendelijk verpakkingen toch wel zijn. Denken we maar aan al die kinderen

die nu op school leren hoe ze brik-pakjes moeten inzamelen : de doosjes mooi plat duwen en handig opstapelen. Nadien wordt dat dan allemaal mooi verwerkt. Dit doet Tetra Pak ons tenminste geloven.

In een aantal gemeenten echter is al bewezen dat dit afval gemakkelijk kan worden vermeden.. In de gemeente Zoersel bijvoorbeeld heeft men aan alle kinderen een afsluitbare drinkbeker gegeven, voorzien van een dop. In één klap is zo het drankverpakkingsafvalprobleem vermeden. Het beste afval is vermeden afval. De goedkoopste afvalverwerking is de afvalvoorkoming. Wie slim is, voorkomt. Kies keurig voor minder afval.

Het is nochtans zo logisch om de kortste weg te volgen. U wilt nu allen stemmen voor een decreet dat een enorme omweg maakt. U wilt kiezen voor een decreet dat niet kiest voor zo weinig mogelijk afval. Dit systeem moet gevoed worden met steeds meer nieuw afval, opdat de afvalproductie en de afvalverwerkingsindustrie op volle toeren kunnen blijven draaien. Later zullen we dan met z'n allen de rekening moeten betalen.

U vindt misschien dat ik overdrijf. Daarom zal ik kort de belangrijkste punten die onze ergernis wekken op een rijtje zetten. Ten eerste zijn concrete doelstellingen voor de preventie van verpakkingen in dit decreet niet terug te vinden. De Raad van State wees erop dat bepalingen die invloed hebben op het op de markt brengen van producten, met name verpakkingen, als productnormering dienen te worden beschouwd. Het gaat hier dus om een federale bevoegdheid.

Ten tweede zijn streefdoelen wat betreft het verminderen van verpakkingsafval, zoals vastgelegd in bijvoorbeeld afvalstoffenplannen, een gewestelijke bevoegdheid. Uiteraard is overleg tussen beide bevoegdheidsniveaus aangewezen. Ik wil alleen maar aantonen dat men zich niet kan verschuilen achter de bevoegdheidskwestie om op gewestelijk niveau geen preventiebeleid te voeren.

In het advies van de Minaraad staat als doelstelling het verminderen van de verpakkingen met 40 procent tegen het jaar 2000. Dit kan volgens de Minaraad door het zonder verpakking verkopen van goederen en door het aanbieden van producten in bulk, waarbij producten bij aankoop in winkels wel kunnen worden verpakt in bij voorkeur meermalige verpakkingen. Dit kan verder ook door het zo klein mogelijk houden van verpakkingen en door het verminderen van het gebruik van meervoudige verpakkingen. Voor de SP- en de CVP-parlements-

Malcorps

leden kan de Minaraad echter de pot op. Niet voor niets begint de milieubeweging zwaar op te spelen.

U zult zeggen dat in het akkoord concreet staat vermeld dat er preventieplannen komen. U weet zelf heel goed dat dit totaal geen garantie biedt. Er wordt zelfs niet duidelijk vermeld welke objectieven moeten worden behaald. Niemand weet wie verantwoordelijk is voor de controle op die preventieplannen. Misschien is dit de Interregionale Verpakkingscommissie. Er is echter ook een ontwerp van de federale minister waarin wordt gesproken over controle op de productnormen en op diezelfde preventieplannen. Op geen enkele van deze vragen werd in de commissie een antwoord gevonden. Dit alles is dus blijkbaar geen bezwaar om het decreet straks vrolijk goed te keuren.

In de ladder van Lansink volgt hergebruik op preventie. Ook dit is een punt van kritiek. In dit akkoord is immers een stand-still opgenomen voor het hergebruik. Het akkoord heeft als bedoeling een waarborg te bieden dat het aandeel van herbruikbare verpakkingen die in de handel zijn gebracht, niet vermindert ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit is een zeer minimale doelstelling. Dit komt in feite neer op een bevriezing van de huidige percentages van herbruikbare verpakkingen.

Ik dacht dat we het erover eens waren dat we duidelijk moeten kiezen voor hergebruik en dat dit de voorrang moet krijgen op recyclage. Op een andere plaats in het akkoord staat inderdaad dat hergebruik moet worden aangemoedigd. Dit is maar een schrale troost, want het wordt nergens concreet uitgewerkt. De verpakkingsverantwoordelijke moet informatie geven over het aandeel aan herbruikbare verpakkingen. Nergens wordt vermeld wat er gebeurt als dat aantal herbruikbare verpakkingen toch nog zou afnemen. Er is geen echte controle en geen sanctionering.

Op het federale niveau staan we er jammer genoeg niet beter voor. Door de stelselmatige uitholling van de ecotaks zijn hergebruik en recyclage uiteindelijk gelijkgeschakeld. In feite worden hergebruik en recyclage dus gelijkgeschakeld, zowel op federaal als op gewestelijk niveau. Van een voorrangsbepaalde voor hergebruik of voorkomen is dus geen sprake meer. Ik zou dan ook een ding willen vragen : dat de minister en de leden van de meerderheid tenminste het fatsoen zouden opbrengen om te zwijgen over preventie of hergebruik. Er zijn immers grenzen aan de hypocrisie.

Een derde puntje : dit is een vrijbrief voor minderwaardige recyclage. Men spreekt veel over selectief ophalen en recycleren. Men gaat alles recycleren, maar wat dat betreft worden er totaal geen kwaliteitseisen gesteld aan wat recyclage nu eigenlijk is. Het samenwerkingsakkoord bepaalt percentages voor recyclage en voor nuttige toepassingen. De definities zijn echter zo ruim gehouden, dat via deze beide begrippen zowat alles mogelijk wordt.

Recyclage wordt gedefinieerd als het opnieuw verwerken van afvalmaterialen voor het oorspronkelijke doel – en dat zou inderdaad volwaardige recyclage zijn. Maar onmiddellijk voegt men daaraan toe – en ik citeer : voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden. Einde citaat. Met andere woorden : de poort staat totaal open. Daardoor wordt zowat alles mogelijk. Men kan dus naar believen tuinmeubelen, bloembakken, rioolpijpen en nog meer van dat fraais gaan aanmaken, allemaal onder het mom van de recyclage. U beseft met mij toch zeer goed, collega's, dat het in werkelijkheid om een schandalige en groots opgezette verspilling van grondstoffen en energie gaat.

Tot overmaat van ramp werkt men in het decreet met algemene percentages voor alle verpakkingen samen. De totale fractie verpakkingsafval moet voor 50 percent worden gerecycleerd tegen 1999, maar men werkt niet met aparte recyclagevoeten per verpakkingsmateriaal. Dat is dus eigenlijk goedkoop volksbedrog, want daardoor kunnen moeilijk recycleerbare verpakkingen zoals plastics en briks de dans ontspringen. Zij kunnen profiteren van het feit dat andere verpakkingssoorten veel makkelijker recycleerbaar zijn, zoals papier of glas. Voor de makkelijk recycleerbare verpakkingen kunnen veel hogere percentages gehaald worden. Op die manier kunnen de slechte leerlingen, die het in hun eentje nooit zouden halen, toch over de streep gehaald worden. Het absolute minimum dat elke verpakkingssoort moet halen is 15 percent : dat is natuurlijk belachelijk weinig. Dat is hypocriet : we worden gerold terwijl we er bij staan.

Vierde puntje : het decreet is ook een vrijbrief voor verbranding. Wat kan gerecycleerd worden, zal niet meer verbrand worden : dat is de blijde boodschap die minister Kelchtermans alom in Vlaanderen verkondigt. Als we het verpakkingsdecreet goed lezen blijkt dat het voor een groot stuk om een verbrandingsdecreet gaat. Het begint al met de definitie van nuttige toepassingen. Men verwijst naar de bijlage van de Europese richtlijn, waarin verbranding met energierecuperatie uitdrukkelijk als nuttige toepassing vermeld wordt. In plaats van een hiërarchie

Malcorps

chie van afvalverwerkingswijzen te respecteren, komt men er in feite toe om alle verwerkingswijzen, inclusief verbranding met energierecuperatie, gelijk te schakelen. Enkel storten en verbranden zonder energierecuperatie worden echt afgewezen.

Met de hoge toegelaten percentages voor nuttige toepassingen wordt niet bepaald een stimulans gegeven om meer te gaan recycleren. Als we de ruimte die open blijft voor verbranding – zonder en met energierecuperatie – maximaal interpreteren dan gaat het om 20 percent van het verpakkingsafval dat nog mag gestort of verbrand worden – zonder energierecuperatie – en tot 30 percent van het verpakkingsafval dat daar bovenop nog in aanmerking komt voor nuttige toepassingen – lees : verbranding met energierecuperatie. Als we de optelsom maken, gaat het samen nog altijd om 50 percent, de helft van de totale hoeveelheid verpakkingsafval, die nog altijd mag worden verbrand. Als we dan weten dat bij verbranding altijd een groot deel – gemiddeld één derde – aan verbrandingsresten overblijft, dan moeten we ons ook niet te veel illusies maken over dat stortverbod voor huishoudelijk afval in 1998, waarover de minister zo graag spreekt.

Dan een vijfde punt, als conclusie ook : hoe men het ook draait of keert, via dit verpakkingsdecreet krijgt Fost Plus een privé-monopolie. Er komt dus een constructie die helemaal op het lijf geschreven is van Fost Plus en dat gaat veel verder dan andere constructies die de laatste tijd de aandacht trekken. Hoewel er in het verpakkingsdecreet angstvallig over wordt gewaakt om het steeds over meerdere erkende organismen te hebben die door de verpakkingsverantwoordelijken met taken inzake onder meer huishoudelijk afval kunnen worden belast, is het zonneklaar dat dit decreet op een dienblaadje wordt aangeboden aan de mensen van Fost Plus, van de verpakkingsindustrie. Nu al beschikt Fost Plus over miljarden om de sortering, recyclage en verbranding van afvalstoffen te organiseren – in eerste instantie van huishoudelijk verpakkingsafval, maar op langere termijn wellicht ook van industrieel verpakkingsafval en van afval tout court, tenzij een deel van de industrie hier toch een stokje voor steekt.

Door deze machtspositie wordt een krachtadig preventief beleid van de overheid gehypothekeerd, waardoor de industrie – zeg maar de verpakkingsindustrie en vooral de kunststoffenindustrie – haar doel bereikt : ze kan blijven produceren. Ze kan zelfs blijven doorgroeien. De geschiedenis herhaalt

zich dus in Vlaanderen : na het monopolie van Aquafin in de waterzuiveringssector, ontstaat er een nieuw monopolie in de afvalverwerkingssector van Aquafin Plus naar Fost Plus.

Uiteindelijk is het de consument die het gelag betaalt, veel meer dan in een stelsel van ecotaksen. De kosten voor het groene punt worden door de industrie immers geruisloos verhaald op de klanten. Bovendien is deze meerkost geen weerspiegeling meer van de milieukost. Ook de Minaraad heeft dit zeer uitdrukkelijk gesteld. CVP en SP hebben daar lak aan. Producten worden duurder, en de consument heeft geen keuzemogelijkheid meer. Milieuvriendelijker verpakkingen worden niet goedkoper.

Het groene punt is ook bedrieglijk : het garandeert helemaal niet dat verpakkingen ook echt gerecycleerd worden. Slechts een bepaald percentage moet worden gerecycleerd. Voor bepaalde verpakkingen, zoals folies, botervlootjes en yoghurtbeker-tjes wordt er zelfs niet in een aparte inzameling voorzien. Het groene punt is dus voor een stuk volkswisleiding.

In de commissie heeft de minister zich in allerlei bochten gewrongen om uit te leggen dat het niet om een monopolie zou gaan. In theorie heeft hij misschien wel gelijk, maar we hebben het hier niet over een theoretisch decreet, maar over een zeer pragmatisch decreet. In de praktijk staat alleen Fost Plus klaar om uitvoering te geven aan de voorwaarden uit de samenwerkingsovereenkomst.

Collega's, de heer Van Mechelen heeft al gewezen op het democratisch deficit bij de behandeling van dit decreet. Ik heb dit in commissie ook aange-raakt. Dit hele akkoord is te nemen of te laten, net zoals de internationale verdragen met de Baltische staten die we straks behandelen. Als Vlaams Parlement kunnen of mogen we hier niets meer aan veranderen. Steeds meer belangrijke milieukwesties zullen in de toekomst via samenwerkingsakkoorden worden geregeld. De dreiging dat we als parlementsleden over een groot stuk van het milieubeleid binnenkort niets meer te zeggen hebben, is dus zeer reëel.

Dit gaat in tegen de geest van het Sint-Michielsakkoord, waar, mede onder druk van Agalev en Ecolo, meer democratische controle gevraagd was op de akkoorden tussen de regeringen. Diplomatieke relaties moeten weer vervangen worden door democratische relaties, zei de heer Dierickx al. Nu krijgen we totaalpakketten voorgeschoteld waarvan geen komma mag worden veranderd. Dat is

Malcorps

niet mijn ideaalbeeld van democratische besluitvorming.

De meerderheid zal dit slechte decreet wellicht goedkeuren, zij het met twijfels, omdat ze ook wel inziet dat er heel wat aan schort. Daarmee zal ze niet alleen het milieu een slechte dienst bewijzen, maar ook de democratie. Ze zal de macht van dit parlement verder uithollen. Binnenkort wordt het hele milieubeleid bepaald door een handvol intercommunales als Fost Plus en Aquafin. Het parlement zal zich nog slechts mogen bezighouden met hoorzittingen en werkbezoeken om te camoufleren dat onze inbreng in het echte beleid nihil geworden is.

Er is nochtans een alternatief : we kunnen dit decreet gewoon afkeuren. Die gunst wordt ons door het Sint-Michielsakkoord verleend. De meerderheid kan het decreet voorlopig weigeren goed te keuren en aan de regering vragen haar huiswerk over te doen, waarbij ze rekening moet houden met de belangrijke principes uit ons eigen Afvalstoffendecreet inzake preventie, hergebruik en volwaardige recyclage. Ik hoop dat de meerderheid tenminste die politieke moed zal kunnen opbrengen. (*Applaus bij AGALEV, de VLD en de VU*)

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de heer Malcorps heeft daarnet een paar keren de gemeente Dilbeek vernoemd. Als burgemeester van Dilbeek kan ik dan vanzelfsprekend niet passief blijven. Ik wil de heer Malcorps trouwens feliciteren voor zijn kranige taal. Het is inderdaad beter om te voorkomen dan te genezen. Heel wat woordenkramerij en commissiediscussies verzinken in het niet tegenover de resultaten die we op een zeer bescheiden manier in Dilbeek hebben geboekt.

In Dilbeek zijn we erin geslaagd om de afvalberg met meer dan 50 procent te doen slinken. In dat cijfer houd ik nog geen rekening met het afvaltoerisme en met het sluikestorten, die immers maken dat het werkelijke cijfer tot 60 procent zou kunnen oplopen. De heer Malcorps stelt onze gemeente terecht als voorbeeld, en ik dank hem daarvoor. Ons afvalbeleid mag inderdaad gezien worden. Als burgemeester van Dilbeek nodig ik iedereen, en dan in de eerste plaats de voorzitter, uit om ons systeem te komen bestuderen. We oriënteren ons afvalbeleid vanuit een filosofie. Die is erop gericht

om iedereen, elk gezin, te laten meewerken. Pas als iedereen na een communale sensibilisering overtuigd is van de noodzaak om als een grote familie samen te werken, kunnen we resultaten boeken.

We hebben het cijfer in de eerste plaats bereikt door het invoeren van financiële sancties. Het is een klassiek, normaal gegeven dat degenen die het meest vervuilen ook het meest betalen, maar je moet dat principe ook op een juiste, oordeelkundige manier toepassen. Het is nog veel belangrijker dat we deze filosofie hebben bereikt door twee jaar lang een sensibiliseringscampagne te voeren, en een stramien op poten te zetten. Daardoor werken de mensen mee en gebeurt er effectief iets. Op deze manier kunnen we dan ook het voorbeeld geven.

Stel dat in heel Vlaanderen, België of een stuk van Europa de afvalberg zoals in Dilbeek met 50 procent zou verminderen. We zouden dan meer hebben bereikt dan met commissies, veel woorden en weet ik wat nog meer samen. Ik ben er trots op dat onze schepen van milieu, onze milieuambtenaar, onze milieuraad en een hele resem vrijwilligers aan dezelfde kar trekken. Overall worden we in dat verband geciteerd. Ik ben dus blij dat iemand van Agalev zo loyaal is om hierop te wijzen. Laten we hopen dat velen ons zullen volgen.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Ik zal niet herhalen wat de heer Malcorps namens onze fractie heeft gezegd over de politieke beoordeling van dit ontwerp van samenwerkingsakkoord. Voor de leden van dit parlement wil ik zijn laatste punt echter nog eens benadrukken. Het gaat immers om een probleem. De amendementen die wij indienen op het ontwerp dat een samenwerkingsakkoord moest goedkeuren, werden immers onontvankelijk verklaard. Ik wil erop wijzen dat dit het parlement met een probleem confronteert, en een democratisch tekort veroorzaakt. Het samenwerkingsakkoord heeft een belangrijke impact op een essentieel aspect van het milieubeleid. Het gaat om delen van het milieubeleid waarbij het parlement volwaardig zijn parlementaire rol moet kunnen spelen, met name vanuit de gedachtegang van homogene bevoegdheidspakketten.

De amendementen zijn onontvankelijk verklaard, onder meer met verwijzing naar het feit dat samenwerkingsakkoorden het karakter van een verdrag hebben. Het is daarbij essentieel afgesloten tussen verschillende uitvoerende machten. Ik wil benadrukken dat de bijzondere wetgever in de bespre-

Geysels

kingen van het aspect samenwerkingsakkoorden in de Bijzondere Wet gewezen heeft op het verschil tussen internationale verdragen en samenwerkingsakkoorden. Hij haalde hiervoor verschillende redenen aan. Ten eerste gaat het om samenwerkingsakkoorden binnen het federale België, wat niet helemaal hetzelfde is als bijvoorbeeld het afsluiten van een cultureel verdrag tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika.

De bijzondere wetgever heeft hierop gewezen. We moeten verder onderzoeken of we deze theorie kunnen overdragen en of we kunnen zeggen dat men niet mag amenderen, maar alleen mag goed- of afkeuren. Het hanteren en doorvoeren van deze logica betekent dat we het amenderingsrecht op de helling zetten in omvangrijke domeinen waarvoor Vlaanderen exclusief bevoegd is. Ik maak een onderscheid tussen samenwerkingsakkoorden die volgens de bepalingen van de bijzondere wetgever wel of niet in een ontwerp moeten worden omgezet. Wanneer we in het Vlaams Parlement aanvaarden dat dit niet amendeerbaar is, heeft dit verstrekende gevolgen.

Om te anticiperen op een grotere controle door het parlement, heeft men in ons Reglement een aantal voorwaarden voorzien waaraan samenwerkingsakkoorden, en met name de ondertekening ervan, moeten voldoen. Men moet bijvoorbeeld zeven dagen na de ondertekening het parlement hierover inlichten. Het is me niet bekend dat dit samenwerkingsakkoord zeven dagen na de ondertekening als ontwerp werd ingediend bij het parlement. De procedure werd dus niet nageleefd, maar het akkoord heeft wel het karakter van een internationaal verdrag, zodat men niet kan amenderen.

Het parlement krijgt niet de kans om haar fundamenteel amenderingsrecht toe te passen in een ontwerp van decreet dat een samenwerkingsakkoord regelt met verregaande beleidsbepalingen over de definiëring en de organisatie van een deel van het afvalbeleid. Ik hoop dat men in het Uitgebreid Bureau deze discussie grondig zal voeren, zodat we niet moeten zeggen dat samenwerkingsakkoorden internationale verdragen zijn die we enkel kunnen goed- of afkeuren. Omwille van de draagwijdte en de omvang van de vele samenwerkingsakkoorden die de laatste jaren werden afgesloten, vraag ik alle fracties om de samenwerkingsakkoorden met meer zorg te bestuderen en niet zomaar amendementen af te keuren omdat het een internationaal verdrag zou zijn. (*Applaus bij de VLD, de VU en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Geachte voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hadden geen problemen met dit samenwerkingsakkoord, maar de ontwikkelingen rond de ecotaks en de wijze waarop Fost Plus zich organiseert in de gemeenten, noodzaakt ons om dit standpunt te herzien. Ik herhaal hier gedeeltelijk wat tijdens de eerste tussenkomst werd verwoord. Voorkomen is beter dan genezen of recyclen. Deze uitspraak moet aan de grondslag liggen van het Vlaams afvalstoffenbeleid. Preventie heeft de voorkeur boven recyclage en sorteren, en ik ben blij dat dit niet alleen door de VU en Agalev wordt gevraagd, maar ook door u, mijnheer Platteau, namens de VLD-fractie. Dat is een gunstige ontwikkeling.

Twee praktijkvoorbeelden illustreren op dit ogenblik het tegendeel : het federaal samenwerkingsakkoord over het verpakkingsafval en de gemeentelijke milieuovereenkomsten. We stellen vast dat afval, zoals het hele milieugegeven, steeds meer een commerciële zaak wordt. Fost Plus speelt hierop in, het gaat om een peperduur inzamelinitiatief van de verpakkingsindustrie dat tegenstrijdig is met een doordacht preventiebeleid. Het ophaal- en recycleerbeleid van Fost Plus verhindert de toename van de afvalberg niet. Het omgekeerde is zelfs waar : hoe meer afval wordt geproduceerd, hoe hoger de winstmarges voor de verwerkende industrie. De vakbonden ondersteunen dit project, omdat er meer jobs door worden gecreëerd voor een aantal langdurige werklozen.

De vraag is natuurlijk of het milieu hiervoor moet dienen. Ik ondersteun grotendeels wat de heer Malcorps hierover gezegd heeft. Het verpakkingsakkoord lijkt deze perfide logica te onderschrijven. De Mineraad heeft in oktober 1995 gezegd dat de terugname en de beheersplicht voor de producent of de erkende organisaties centraal staan. Het is duidelijk dat de regelgeving werd ontwikkeld met het bestaande Fost Plus-initiatief in het achterhoofd. Het centrale instrument wordt wel aangevuld met een preventieplicht en met een informatieplicht. Deze instrumenten hebben echter heel wat minder verregaande consequenties dan de terugnameplicht.

Ondanks de geruststellende passages in de memoerie van toelichting vreest de Volksunie dat het nieuwe terugnamesysteem de beleidskeuzes van het Vlaams Gewest aanzienlijk beknot. De voorrang van preventie op hergebruik, recyclage en andere vormen van nuttige toepassing van verpakkingsafval dreigt een loze belofte te worden. Wat is

Sauwens

bijvoorbeeld de draagwijdte van de driejaarlijkse preventieplannen ? Het voorkomen van verpakingsafval wordt wel als doelstelling weerhouden maar niet concreet uitgewerkt.

Het verpakingsakkoord doet geen afbreuk aan het decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, maar kan niet worden beschouwd als een extra steuntje in de rug van het afvalpreventiebeleid. Enkel voor recyclage en andere nuttige toepassingen werden dwingende percentages uitgewerkt. Het preventiebeleid krijgt nauwelijks concrete invulling. De klemtoon ligt onverminderd op inzameling met het oog op recyclage, en niet op voorkomen.

De inzameling van huishoudelijk afval is een gemeentelijke bevoegdheid. Met een nauwelijks verholen keuze voor de Fost Plus-filosofie van recyclage voor hergebruik en preventie dwingt het akkoord de gemeentebesturen een beleid te voeren dat in eerste instantie zeker niet op voorkomen is gericht. In die zin wensen wij het moedige experiment van Dilbeek in de belangstelling te brengen en verder te onderzoeken.

Het afvalbeleid, zoals het nu tot stand wordt gebracht, getuigt ons inziens van een onbehoorlijk bestuur. Het Duitse voorbeeld heeft trouwens op een schrijnende manier aangetoond dat de terugname van huishoudelijk verpakingsafval niet noodzakelijk financieel lonend is. We zijn ervan overtuigd dat de factuur later zal worden gepresenteerd, niet aan het bedrijfsleven, niet aan de distributiesector, maar wel aan de gemeenschap, aan de belastingbetaler. In het akkoord worden enkel de doelstellingen genoemd inzake recyclage en nuttige toepassing. Hierdoor wordt recyclage aangemoedigd ten koste van preventie en hergebruik. Zo worden de meeste efficiënte oplossingen uit het oog verloren. Nochtans heeft de regering in haar afvalstoffenplan 1991-1995 zelf gepleit voor concrete doelstellingen inzake preventie. Voor de verpakkingen werden reductiecijfers van 40 percent in 1995 en 80 percent in 2000 voor de definitieve te verwerken hoeveelheid vooropgesteld. Zij kunnen gerealiseerd worden door preventie en/of recuperatie. De cijfers bewijzen echter dat de afvalberg niet is afgenomen, integendeel, de afvalberg is nooit zo groot geweest als nu.

Wij hebben onze bezwaren in verband met heel deze federale verpakingsafvalpolitiek in november 1995 bekend gemaakt, onder meer in de marge van de ontwikkelingen van de ecotaks. We hebben

toen trouwens een document verspreid met als titel : Moet Vlaanderen kiezen voor de Belgische wegwerpmaatschappij ?

Wij hebben toen gesteld dat het verpakingsakkoord op maat was gesneden van de industrie en van een gedeelte van de distributie en dat men Fost Plus een wettelijk kader wilde geven. Een jaar later geven de resultaten ons gelijk.

Terwijl het Vlaams Parlement inzage had gekregen in het samenwerkingsakkoord oefende de organisatie Fost Plus al zware druk uit op de gemeentes, onder meer via een aantal intercommunales, om de preventieboot af te houden.

De Volksunie eist dat een afvalvoorkomingsbeleid wordt gevoerd conform het Vlaams Afvalstoffenplan 1991-1995, en dat de rangorde van preventie, hergebruik en pas in laatste instantie recyclage duidelijk wordt gerespecteerd. Het verpakingsakkoord zet de piramide op zijn kop en besteedt nauwelijks aandacht aan het preventieel. Preventief werken en hergebruik stimuleren, alvorens over te gaan tot recyclage, verbranding en storten is de enige logische keuze wanneer het verpakingsafval onverwerkbaar afmetingen begint aan te nemen. Het verpakingsakkoord beantwoordt niet aan deze doelstellingen en we zullen het dan ook niet goedkeuren. (*Applaus bij de VU en AGALEV*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakingsafval.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het

Voorzitter

Waals Gewest betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, gevoegd als bijlage bij dit decreet, wordt goedgekeurd. Zijn bepalingen zijn rechtstreeks toepasselijk en hebben kracht van decreet in het Vlaams Gewest.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Zolang het in artikel 2 vermelde samenwerkingsakkoord van kracht is, zijn de bepalingen van artikel 10 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 1994, niet van toepassing op de verpakkingen en het verpakkingsafval die onderworpen zijn aan de bepalingen van het samenwerkingsakkoord.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

MOTIE VAN ORDE**Voorstel tot aanvulling van de agenda**

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 44 van ons Reglement heeft de heer Taylor bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer de voorzitter, ik zou willen vragen dat de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 ter bespreking en eventuele stemming aan de agenda wordt toegevoegd.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Is het parlement het eens met dat voorstel tot aanvulling van de agenda ? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 deze middag na de actuele vragen wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996 – 404 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996 – 405 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996 – 406 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

3. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II,

III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX en XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995

– 408 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, ik stel voor dat, net zoals in de commissie, de diverse ontwerpen van decreet houdende goedkeuring van diverse samenwerkingsverdragen samen worden behandeld.

Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996, het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996, het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996 en het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

3. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV,

XV, XVI, XVII, XVIII, XIX en XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Dielens, verslaggever, heeft het woord.

De heer Fred Dielens, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, zoals u zei betreft het hier drie ontwerpen van decreet houdende goedkeuring van samenwerkingsverdragen met de republieken Estland, Letland en Litouwen en een ontwerp van decreet houdende goedkeuring van drie Europa-overeenkomsten waarbij een associatie met deze republieken tot stand wordt gebracht.

De commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden besprak deze vier ontwerpen van decreet, door middel van dewelke zes internationale verdragen ter goedkeuring aan het Vlaams Parlement werden voorgelegd, op haar bijeenkomst van woensdag 16 oktober jongstleden. Alle vier decreten werden aangenomen door de commissie. Gezien de vrijwel totale gelijklopendheid qua ontstaansgeschiedenis, inhoud en structuur van de drie bilaterale verdragen tussen Vlaanderen enerzijds en de onderscheiden Baltische republieken anderzijds én gezien het feit dat de te bespreken Europa-overeenkomsten over dezelfde Baltische staten handelen, besliste de commissie bij consensus om de diverse te bespreken teksten tegelijk te behandelen.

Op 4 maart 1996 ondertekende de minister-president in Tallinn het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse regering en de republiek Estland. Op 5 maart van hetzelfde jaar ondertekende hij in Riga het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de republiek Letland. Ten slotte volgde op 7 maart 1996 in Vilnius de ondertekening van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de republiek Litouwen. Al deze verdragen hebben betrekking op exclusieve bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest. Ze hebben betrekking op de volgende domeinen : economie, wetenschap, technologie, onderwijs, cultuur, sociaal beleid, landbouw, milieu en agro-industrie, infrastructuur, toerisme, beroepsopleiding en werkgelegenheid, verkeer en transport, ruimtelijke ordening, telecommunicatie en mediabeleid. Specifiek in de verdragstekst met Letland werden ook huisvesting en waterbeleid in de

Dielens

samenwerking opgenomen. Bij Estland werd op vraag van de Estse regering ook uitdrukkelijk huisvesting toegevoegd.

Met deze verdragen toont Vlaanderen nogmaals aan dat het ten volle gebruik wenst te maken van zijn autonomie, ook in zijn buitenlandse betrekkingen. Vlaanderen kreeg door de opeenvolgende staatsvormingen immers steeds meer economische en andere hefboomen in handen. De te bespreken verdragen hebben mogelijks een reële weerslag op het Vlaams economisch weefsel, onder andere door de mogelijke totstandkoming van bijkomende jobs in Vlaanderen, waarbij vanzelfsprekend ook in de Baltische staten zelf bijkomende werkgelegenheid kan worden gecreëerd. Binnen Centraal- en Oost-Europa, die op zich reeds een prioriteit vormen in het buitenlands beleid van Vlaanderen, kunnen deze drie Baltische staten tot de aangewezen partners voor Vlaanderen worden gerekend. Een reden hiervoor is onder andere het feit dat deze staten langdurige en moeizame ontvoeringsprocessen doormaakten, naast hun geografische en demografische omvang. Tevens willen ze deel uitmaken van Europa en hun belangrijke strategische ligging is een stevige troef.

Al deze factoren maakten hen tot geschikte kandidaten voor samenwerking met Vlaanderen, temeer omdat met deze landen tot nu toe elke gestructureerde samenwerking, ook op wetenschappelijk, cultureel en onderwijsvlak ontbrak. Een duidelijke aanwijzing hiervoor is dat de vragen om uitwisselingen, bezoeken, informatie en samenwerking op het vlak van cultuur, wetenschap en onderwijs stelselmatig toenemen.

Op economisch vlak namen de projecten gericht op de Baltische landen binnen het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa gestadig in aantal en belang toe. Bovendien bleek de belangstelling voor samenwerking vanwege verscheidene Vlaamse bedrijven, onder meer in de zeevaartsector, te groeien. Qua economische opportuniteiten bieden de Baltische staten een toegangspoort tot nieuwe markten die door het communisme decennia lang vrijwel gesloten zijn gebleven voor onze ondernemingen.

Artikel 2 handelt over de economische betrekkingen, met inbegrip van de buitenlandse handel. De nadruk wordt gelegd op samenwerking met KMO's, aantrekken van investeringen, stimuleren van joint-ventures, overdracht van technologen en het stimuleren van zakelijke contacten. Artikel 3

slaat op de wetenschappelijke samenwerking en technologische ontwikkeling, terwijl artikel 4 het culturele domein omvat. Artikel 5 omvat het onderwijsdomein. Artikel 6 handelt over arbeid en tewerkstelling, terwijl artikel 7 zich situeert op sociaal gebied. Meer bepaald gaat het over gezondheid, welzijn en sociale diensten. Artikel 8 betreft leefmilieu en ruimtelijke ordening, infrastructuur, verkeer, huisvesting en het waterbeleid. Artikel 9, ten slotte, bevat de mogelijkheid tot samenwerking in het kader van internationale organisaties. Daarnaast bevatten de overige artikelen institutionele bepalingen die gekoppeld zijn aan de uitvoering van de verdragen.

Het is zeker van belang te onderstrepen dat het gaat om – naar de vorm erg klassieke – kaderverdragen, die een algemeen raamwerk voor samenwerking tussen Vlaanderen en respectievelijk elk van de drie van de Baltische staten scheppen. De verdragsbepalingen zijn ook daarom zo breed van opzet, omdat samenwerking op zo veel mogelijk terreinen kan ontstaan.

Zoals eerder al het geval was voor het uitvoeren van de verdragen met Polen en Hongarije zullen ook voor de Baltische staten tweejaarlijkse actieprogramma's worden uitgewerkt en vastgelegd tijdens de vergaderingen van de gemengde commissies. Deze gemengde commissies zullen afwisselend in Brussel en in de andere betrokken hoofdsteden worden gehouden. De eerste gemengde commissies zullen overigens reeds in het voorjaar van 1997 in Brussel worden georganiseerd.

Op de begroting van de administratie Buitenlands Beleid werden middelen vastgelegd voor de cofinanciering van initiatieven in de Baltische staten. Ook bij het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa kunnen projecten voor cofinanciering worden ingediend.

De fundamentele gerichtheid van de Baltische staten op Europa komt ook tot uiting in de Europa-Overeenkomsten die de Europese unie en haar lidstaten sloten met Estland, Letland en Litouwen.

Deze drie verdragen werden ter bekrachtiging in een enkel ontwerp van decreet opgenomen. De Vlaamse regering heeft er tegenover de Baltische regeringen een erezaak van gemaakt om als eerste regering deze verdragen aan haar parlement voor te leggen.

De minister-president pleitte er in de commissie voor om de bestaande samenwerking tussen de Vlaamse regering en de Baltische regeringen aan

Dielens

te vullen met een samenwerking tussen het Vlaams Parlement en de verschillende Baltische parlementen. Hij merkte daarbij op dat er soortgelijke contacten met het Poolse parlement worden voorbereid.

Kort na de verrijdeling van een poging tot staatsgreep in de toenmalige Sovjet-Unie in augustus 1991, die de onafhankelijkheid van de drie Baltische staten ernstig had bedreigd, ondertekende de Europese Unie overeenkomsten voor commerciële en economische samenwerking met respectievelijk Litouwen, Letland en Estland. Die overeenkomsten moesten een symbolische uitdrukking zijn van de bevoorrechte betrekkingen die de Europese Unie met deze landen wilde aanknopen.

Tijdens de Europese top van Kopenhagen, in juni 1993, werd besloten om de betrekkingen met de Baltische staten nog verder aan te halen. Dat resulteerde op 18 juli 1994 in de ondertekening van vrijhandelsakkoorden tussen de EG en de drie staten. De akkoorden traden in werking op 1 januari 1995.

Nog geen half jaar later werd een nieuwe fase ingeluid in de toenadering van de Europese Unie tot de Baltische staten. Op 12 juni 1995 werden de nu voorliggende associatie-akkoorden met respectievelijk Estland, Letland en Litouwen ondertekend. Enerzijds erkennen de verdragspartijen uitdrukkelijk dat voor Estland, Letland en Litouwen deze akkoorden een tussenstap vormen naar het lidmaatschap van de Europese Unie. Anderzijds wordt de eerbiediging van de democratische beginselen – de mensenrechten en de beginselen van de markteconomie – beschouwd als een wezenlijk onderdeel van de overeenkomst.

De drie genoemde associatie-overeenkomsten zijn op enkele details na identiek. De overeenkomsten bestrijken vele bevoegdheidsdomeinen, en zijn derhalve ipso facto gemengde overeenkomsten die betrekking hebben op zowel Europese, communautaire, federale als gefederaliseerde aangelegenheden. De Europese Gemeenschap en de Baltische staten brengen geleidelijk een vrijhandelszone tot stand. Ze doen dat in de loop van een overgangsperiode die begon op 1 januari 1995 bij de inwerkingtreding van de vrijhandelsovereenkomsten.

De associatie-overeenkomsten voorzien niet in het vrije verkeer van werknemers. De beslissing om toegang te verlenen tot de arbeidsmarkt van de Europese Unie behoort nog steeds tot de bevoegdheid van elke lidstaat. De bepalingen betreffende

de concurrentieregels, evenals die met betrekking tot de overheidsondernemingen, zijn overgenomen uit de eerder gesloten vrijhandelsovereenkomsten. Het nader op elkaar afstemmen van de wetgevingen van Estland, Letland en Litouwen enerzijds, en die van de Europese Unie anderzijds, is een belangrijke voorwaarde voor de economische integratie van de Baltische staten in de Europese Unie.

Wat de domeinen betreft die voor samenwerking in aanmerking komen, zoals landbouw, industrie, investeringen, energie en vervoer, moet een beleid worden gevoerd dat uitgaat van het beginsel van de duurzame ontwikkeling. De akkoorden voorzien in de samenwerking op vele domeinen. Die vallen onder de bevoegdheid van gemeenschappen en gewesten : wetenschap en technologie, onderwijs en opleiding, de modernisering, herstructurering en privatisering van de landbouw, de agro-industrie en de visserij.

De goedkeuring van deze verdragen door het Vlaams Parlement ligt in het verlengde van de instemming die het parlement in 1993 en 1994 betuigde met de Europa-overeenkomsten die de Europese Unie en haar lidstaten sloten met Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië, Tsjechië en Slowakije.

Bij de algemene bespreking stelden verschillende commissieleden de vraag of men nu van een waarachtige Vlaamse oostpolitiek kan gewagen, waarbij politieke overwegingen primeren op louter commerciële overwegingen. De minister-president bevestigde dat de gebeurtenissen inderdaad moeten worden gezien in het kader van een ruimer Vlaams buitenlands beleid.

Uit de discussie bleek dat de andere gewesten, maar ook de federale overheid, zich relatief afzijdig houden van de nieuwe belangstelling die voor de Baltische staten ontstaan is. Nochtans mogen wij niet vergeten dat er via het Hanzeverbond historische banden bestaan tussen het Balticum en Europa. In het licht van de reële economische achteruitgang mogen de verwachtingen toch niet te hoog gespannen zijn. De interesse van Vlaanderen voor de Baltische staten is volgens de minister-president dan ook het resultaat van een gezonde beleidsmix. De voorkeur gaat uit naar een projectmatige aanpak op basis van KMO-projecten en de opleiding van allerlei deskundigen in een eerste fase.

Voor de financiering van de verschillende projecten worden beschikbare middelen van om en bij de 400 miljoen frank ingezet vanuit het Fonds voor

Dielens

Centraal- en Oost-Europa. Verder informeerden de commissieleden zich over de manier waarop de gemengde commissies die voor de uitvoering van de verdragen instaan, worden samengesteld.

Voor de officiële vertegenwoordiging in het Balticum wordt een reizend ambassadeur aangeduid. De nodige officiële overheidsdocumenten zullen in nauwe samenwerking met Helsinki en Stockholm worden opgesteld.

Tenslotte bevestigde de minister-president met betrekking tot de associatieovereenkomsten met Estland, Letland en Litouwen dat er zowel vanuit het Phare-programma als vanuit het TACIS-programma reeds meerdere bijdragen voor Vlaamse projecten ter plaatse geleverd zijn.

Het bilaterale verdrag tussen Vlaanderen en respectievelijk Estland, Letland en Litouwen, en het decreet ter bekrachtiging van de associatieovereenkomst met deze landen werden unaniem met 11 stemmen goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de goedkeuring van de samenwerkingsverdragen met de drie Baltische staten wordt door de SP-fractie uiteraard positief onthaald.

Het is inderdaad een goed initiatief om met prille democratieën zoals Estland, Letland en Litouwen samenwerkingsakkoorden af te sluiten. We moeten die landen een hart onder de riem te steken en op nagenoeg alle terreinen die onder de bevoegdheid van Vlaanderen vallen, samenwerken. Deze samenwerking is ook een voorbeeld van internationale solidariteit tussen regio's die reeds lang banden met elkaar hebben en wier geschiedenis parallellen vertoont. De samenwerking kadert bovendien in een ruimer verband op Europees gebied, de zogeheten Europa-overeenkomsten.

Het buitenlands beleid van Vlaanderen krijgt stilaan vorm en levert na de samenwerkingsakkoorden met Polen en Hongarije een nieuwe bijdrage tot de ontwikkeling van Centraal- en Oost-Europa en zo tot de eenmaking van het continent.

Toch past het volgens om enige kanttekeningen te plaatsen. Het probleem van de Russische minderheden in de Baltische staten mag niet over het hoofd gezien worden. In Estland en Letland maken

de Russen 30 percent van de bevolking uit, in Litouwen maar ongeveer 10 percent. Het is geen geheim dat deze bevolkingsgroepen door hun respectieve overheden als tweederangsburgers beschouwd en behandeld worden.

Sinds de onafhankelijkheid in 1991 wilden de Baltische regeringen hun herwonnen zelfstandigheid zo snel mogelijk vertalen in termen van nationale identiteit. Een verregaande derussificatie was het gevolg. De politiek van Estland vormt hiervan een concreet voorbeeld. Dit land wordt geacht het verst gevorderd te zijn qua politieke en economische hervormingen. Van in het begin wilde Estland het staatsburgerschap enkel verlenen aan nakomelingen van inwoners die al vóór de tweede wereldoorlog in het land verbleven. De 100.000 Russen die pas na de inlijving van Estland door de Sovjet-Unie naar het land emigreerden, vielen daardoor uit de boot. Families die al veertig tot vijftig jaar in Estland wonen, werden verzocht om een verblijfsvergunning aan te vragen, zo niet werden ze beschouwd als illegaal. Pas na internationaal protest werd deze procedure versoepeld.

– *De heer Marc Olivier, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Bij de lokale verkiezingen in 1994 werden de etnische Russen uitgesloten. Het gevolg hiervan was dat bijna een derde van de bevolking niet kon deelnemen aan de verkiezingen. Op 17 april 1996 heeft het Estlandse parlement een nieuwe wet gestemd met betrekking tot de organisatie van de lokale verkiezingen en de terzake geldende taalwet. Kandidaten voor de lokale bestuurscolleges moeten voortaan een taalexamen afleggen. Over de Russische minderheid wordt gesproken in termen van staatlozen. Onder druk van de Raad van Europa en de OVSE werd deze wet op de organisatie van de lokale verkiezingen reeds in positieve zin aangepast. Staatlozen in het bezit van een voorlopige verblijfsvergunning hebben stemrecht gekregen bij de recente lokale verkiezingen in oktober. Toch blijft het nog onduidelijk of de voorlopige verblijfsvergunningen die aan de Russen werden toegekend in de toekomst zullen worden verlengd of worden omgezet in permanente verblijfsvergunningen.

In het kader van de samenwerkingsakkoorden wordt wel gewezen op het belang van het democratiseringsproces in het Balticum. In de preambule van de akkoorden wordt bovendien de nadruk gelegd op de wederzijdse gehechtheid aan waarden als vrijheid, democratie, rechtvaardigheid en solidariteit. Toch vragen we ons af of deze verwijzingen

Hostekint

niet explicieter en meer vastberaden konden worden geformuleerd.

Het past hierbij te refereren aan de Europa-overeenkomsten die hier vandaag ook ter goedkeuring voorliggen. Daar wordt wel op een expliciete manier melding gemaakt van het respect voor de regels van de rechtsstaat en de mensenrechten. In de preambule van de Europa-overeenkomsten wordt ook heel uitdrukkelijk onder mensenrechten vermeld : de rechten van individuen die tot een minderheid behoren. Ook de wil om tot een meerpartijstelsel te komen met vrije democratische verkiezingen behoort tot de basismotieven van de overeenkomsten tussen de Europese gemeenschappen en de Baltische staten. Meer nog, de eerbiediging van de democratische beginsels en de mensenrechten wordt gezien als een wezenlijk onderdeel van de overeenkomsten. Als een van de partijen vindt dat de andere partij haar verplichtingen uit de overeenkomst niet nakomt, kan ze maatregelen nemen en eventueel zelfs overgaan tot een opschorting van de overeenkomst. Hebt u geen kans laten voorbijgaan door deze fundamentele democratische beginselen niet verder in te kleuren of ze zonder meer over te nemen uit de Europa-overeenkomst ?

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Wilt u dan het decreet over het samenwerkingsverdrag amenderen met een aantal bijkomende eisen vooraleer het verdrag kan worden uitgevoerd ? U zegt hier ook voortdurend dat het samenwerkingsverdrag onvoldoende garanties biedt voor een democratische achtergrond.

De heer Patrick Hostekint : U weet zeer goed dat aan een samenwerkingsakkoord niets kan worden gewijzigd. Het enige wat we kunnen doen, is het verdrag goed- of afkeuren. Amending is uitgesloten. Het gaat er me alleen om dat er bij het afsluiten van verdragen rekening wordt gehouden met respect voor de mensenrechten. Dat moet opgaan voor om het even welk land waar Vlaanderen een verdrag mee sluit.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer Hostekint, ik begrijp niet waarom er in verband met de Europa-overeenkomst amper gelegenheid zou zijn om amendementen in te dienen. Voor de ontwerpen die we zelf moeten goedkeuren of die uit de

Vlaamse regering komen, bestaat inderdaad geen mogelijkheid om aanpassingen te doen.

De heer Patrick Hostekint : Ik dacht dat het verdrag zegt dat dat een prerogatief is van de uitvoerende macht. Dat is zo op federaal en op Vlaams niveau.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, dit is een instemmingsprocedure. Ik vergelijk even met de samenwerkingsakkoorden tussen gewesten en gemeenschappen. Gezien de uitdrukkelijke bevoegdheid van de uitvoerende macht, gaat het ook in dat geval om een instemmingsprocedure met betrekking tot de samenwerking tussen de gewesten en gemeenschappen. Het enige wat daarbij mogelijk is, is dat het Vlaams Parlement bijvoorbeeld niet akkoord gaat met het samenwerkingsakkoord over het verpakkingsafval en daarover een nieuwe onderhandeling verwacht in Belgisch verband.

De verdragen op het internationale forum volgen de regels van het internationaal publiek recht. Dat heeft tot gevolg dat het enkel een zaak is van goedkeuren of afkeuren. Inzake onze exclusieve bevoegdheden in het Belgisch kader zijn we gebonden aan een aantal principes die bevoegdheden ook extern mogelijk maken. Ook wij moeten bijgevolg de akkoorden en de grondwettelijke en andere bepalingen van 1993 volgen. Er is een groot verschil met de vorige periode. De akkoorden en verdragen die we afsluiten, worden ook erkend volgens de regels van het internationaal publiek recht. Die regels hebben dan ook gevolgen voor ons.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer de voorzitter, dankzij deze verduidelijking van de minister-president weten we waaraan we ons moeten houden. Ik ben het echter eens met de heer Laverge over de minderheden in de drie Baltische staten. Weliswaar heeft de heer Hostekint de heel nobele intentie om het democratisch deficit zo veel mogelijk te verminderen. Hij heeft evenwel duidelijk gesteld dat de minderheden – zeker in Estland en Letland – als tweederangsburgers worden beschouwd. Op basis van mijn ervaring ter plaatse en mijn regelmatige contacten met inwoners van Tallinn, oordeel ik dat dit niet zo is. Er zijn wel degelijk spanningen, maar die zijn er ook in ons land. Na al wat er gebeurd is, is het normaal dat er trauma's zijn. Hier waren er na de oorlog ook. De mensen die nu het bewind in handen hebben, streven – zoals de heer Hostekint ook zei – naar democratie. Dat ze de Russische immigranten als tweederangsburgers beschouwen,

Platteau

moet evenwel worden genuanceerd.

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire : Mijnheer Hostekint, u bent er toch van op de hoogte dat ook in de Baltische staten een naturalisatieprocedure bestaat? Mensen van Russische afkomst die willen deelnemen aan de besluitvorming, kunnen zich daaraan onderwerpen. Het probleem is dat die Russen blijkbaar niet de intentie hebben om de taal te leren en een loyauteitsverklaring af te leggen. Vindt u dat mensen die weigeren de plaatselijke taal te leren en zich niet loyaal willen verklaren ten opzichte van hun gastland, dergelijke politieke rechten moeten kunnen genieten?

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer Van Overmeire, u beweert dat ze zich niet willen aanpassen aan het land waar ze verblijven. Ik beschik over andere informatie. Volgens mijn informatie zijn er een aantal wettelijke maatregelen genomen door de regering waardoor de Russische minderheid het moeilijk krijgt om in die staten – en vooral in Estland – de nationaliteit te verkrijgen. De Raad van Europa heeft trouwens via een aantal uitspraken uitdrukkelijk gezegd dat de wetten die door het parlement werden aangenomen in strijd zijn met de mensenrechten. Onder druk van de Raad van Europa zijn ondertussen een aantal van die maatregelen terugschroefd.

De heer Karim Van Overmeire : U moet een onderscheid maken tussen twee categorieën. Enerzijds zijn er de Russen die vóór de illegale annexatie in de Baltische staten verbleven, en die zonder problemen het staatsburgerschap verkregen.

Anderzijds zijn er een aantal mensen die daar pas na de annexatie kwamen wonen. Van deze mensen wordt gevraagd dat ze de taal spreken en dat ze een loyauteitsverklaring afleggen. Dit is toch een minimale vereiste om politieke rechten te krijgen.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, ik rond af. Met mijn betoog wilde ik in de eerste plaats aandacht vragen voor het probleem van die Russische minderheid in de Baltische staten.

Ten tweede wilde ik aan minister-president Van den Brande en aan de Vlaamse regering het volgende vragen : wanneer er in de toekomst samen-

werkingsakkoorden worden afgesloten, zou men expliciet rekening moeten houden met het respect voor de mensenrechten. De opmerkingen die ik heb gemaakt, zullen er ons in ieder geval niet van weerhouden om de samenwerkingsakkoorden goed te keuren. (*Applaus bij de SP*)

De voorzitter : Deze voormiddag zijn er zijn nog twee sprekers. Daarna moet de minister-president nog antwoorden. We kunnen dit ofwel nu verder afhandelen, ofwel uitstellen tot deze middag.

De heer Jacques Laverge : Ik denk dat we dit beter nu afhandelen.

De voorzitter : Gaat iedereen hiermee akkoord? (*Instemming*)

Dan handelen we dit nu verder af.

De heer Platteau heeft het woord. Zoals afgesproken krijgt hij vijf minuten. We weten dat hij zijn ideeën kernachtig kan weergeven.

De heer Stefaan Platteau (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, waarde collega's, het licht is al uit. Dat is een teken aan de wand.

Minister-president Luc Van den Brande : In de Baltische staten wordt het in deze periode ook vroeger donker.

De heer Stefaan Platteau : Ze bevinden zich in een zeer donkere periode. Wij proberen deze mensen het licht te brengen. Na de donkere periode van communisme en collectivisme is het nodig dat ginds wat liberaler wordt gedacht. Vlaanderen maakt gebruik van zijn verdragsrecht en ik ben gelukkig en fier dat wij de eersten zijn om met deze staten samen te werken. We moeten uitkijken naar het oosten en het is positief dat na Polen, Hongarije en andere landen, ook de Baltische staten aan de beurt komen. Deze staten hebben zoals gezegd geleden onder het collectivisme en het communisme, en zien nu de kans om een venster op Europa te openen. Zo kan daar een prille democratie opbloeien. Anderzijds hebben de verslaggever en de andere sprekers terecht aangehaald dat hier een kans ligt om meer jobs te creëren in Vlaanderen. In de commissie is ook duidelijk gebleken dat vooral de KMO's nuttig kunnen samenwerken met de Baltische staten. De zeevaartsector moet ook kunnen profiteren, evenals de wetenschap, die al ter plaatse is en aan uitwisseling doet. Ik zal daar maar niet nader op ingaan.

Platteau

Overigens onderhouden niet alleen bedrijven contacten met de Baltische staten. Ook de gemeente Dilbeek, die hier al eerder aan bod kwam, staat op het punt om een verbroedering op touw te zetten met Tallinn. Daar ben ik fier op. Verder heeft ook de Benelux een rol gespeeld en blijft ze dat doen. Ik ben net als u een overtuigd Benelux-aanhanger. We mogen niet vergeten dat de Benelux als locomotief heeft gefungeerd om deze mensen tot de democratie terug te brengen. De Benelux heeft de democratie op gang getrokken en de knowhow van hier overgeplant naar ginder.

De gemengde commissie Vlaanderen-Estland komt samen om de twee jaar, maar heeft de mogelijkheid om werkgroepen op te richten en hen de opdracht te geven tussentijds vergaderingen te beleggen. Uw opmerking dat dergelijke akkoorden te nemen of te laten zijn, is terecht. Maar we kunnen trachten een positieve invloed uit te oefenen. Ik wil er dus op aandringen dat er werkgroepen worden opgericht die regelmatig samenkomen en intensief werk leveren om deze integratie en samenwerking te bevuchten. De eerste vergadering van de gemengde commissie is aangekondigd voor het voorjaar van 1997. Op dat moment al kan aan een dergelijke werkgroep worden gedacht.

Wat de minderheden betreft, twijfel ik zoals gezegd niet aan de nobele intenties van de heer Hostekint, maar hij gaat te ver. Het is positief dat we de minderheden ondersteunen, zoals we hebben gevonden in ons land. We moeten echter eerst en vooral opletten dat we niet tussenkomen in binnenlandse aangelegenheden, en dat gevaar is groot. Ten tweede dacht ik dat men over die minderheden niet moet overdrijven.

Het probleem van de minderheden bestaat, zonder twijfel, maar het moet ook niet worden overgeaccentueerd. De Baltische staten zijn zelf wijs en volwassen genoeg om hiervoor een oplossing te zoeken. Ze zijn er trouwens al mee bezig. De ervaring heeft me geleerd dat de minderheden er niet per se ongelukkig zijn, zeker zij niet die zich willen aanpassen. Wie echter denkt nog onder het Sovjetregime te leven en die filosofie blijft aankleven, heeft inderdaad problemen.

Ik wil me hiertoe beperken, hoewel ik nog heel wat te zeggen had. Ik druk erop dat dit een gewichtige materie is, ook al zijn de grote lichten gedoofd en is de belangstelling bij parlementsleden, pers en publiek gering. (*Applaus op diverse banken*)

De voorzitter : Ik dank de heer Platteau omdat hij zich strikt aan de tijdsbeperking heeft gehouden. Ik reken erop dat de laatste spreker dat ook zal doen. De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (Op de tribune) : De belangstelling is inderdaad gering en het uur gevorderd, mijnheer de voorzitter, ik zal me dus tot het essentiële beperken. Toch wil ik eerst de ver slaggever bedanken.

Het Vlaams Blok zal deze verdragen vanmiddag goedkeuren, omdat ze in de lijn liggen van datgene waar mijn fractie zich steeds voor heeft ingezet, met name de onafhankelijkheid van de Baltische staten en hun aansluiting bij Europa. Die Baltische staten maken onmiskenbaar deel uit van Europa. Als het geografische Europa uiteenvalt in twee cultuurgebieden, een Atlantisch Europa en een Russisch-orthodox rijk, is het goed om te onderstrepen dat de Baltische Staten doorheen bijna de hele geschiedenis bij West-Europa aansluiting hebben gevonden, dit via de Hanze of als Zweedse, Deense en Poolse bezittingen. De Russische bezetting van de Baltische Staten was aan het begin van deze eeuw pas 150 jaar oud. Estland, Letland en Litouwen zijn dus historisch en cultureel even sterk met ons verwant als Finland, en zijn zelfs meer met ons verwant dan bijvoorbeeld Griekenland.

Het is goed nog even te herinneren aan de bijzonder tragische geschiedenis van deze volkeren. In de internationale politiek heeft men geen vrienden en kan men uiteindelijk alleen maar op zichzelf rekenen, zoals iedereen wel al weet. Op het einde van de Eerste Wereldoorlog slaagden de Baltische volkeren erin om op eigen kracht onafhankelijkheid te verwerven. Ze werden lid van de Volkenbond. In het interbellum waren ze toonaangevend voor de bescherming van minderheden, mijnheer Hostekint. Het heeft echter niet mogen baten. De annexatie in 1940 door de Sovjet-Unie ten gevolge van het Molotov-Von Ribbentroppakt, werd gevolgd door de deportatie en de fysieke liquidatie van zowat de hele culturele, politieke en economische elite. Eén jaar Sovjet-Unie was voldoende om de Balten massaal de zijde van Duitsland te doen kiezen in 1941. Daardoor kwamen ze echter van de regen in de drop terecht : ze mochten kanonnenvoer leveren voor het Duitse leger, maar kwamen niet tot een herstel van de onafhankelijkheid. Dit stuk geschiedenis hebben wij als Vlamingen jammer genoeg gemeenschappelijk met de Balten.

Op het einde van de Tweede Wereldoorlog werden er door de westelijke geallieerden geen lastige vragen gesteld over de Baltische staten. De Sovjet-

Van Overmeire

Unie mocht het grondgebied, veroverd als bondgenoot van nazi-Duitsland, behouden. Het leidde opnieuw tot harde repressie en nieuwe deportaties. In 1949 bedroeg de bevolking van Estland nog twee derde van de bevolking in 1939 : op tien jaar verloor men dus een derde van de bevolking. Dit cijfer kan de geestesgesteldheid van de Baltische volkeren vandaag verduidelijken.

Bij de implosie van het communistische systeem en de desintegratie van de Sovjet-Unie zagen de Baltische volkeren hun kans schoon. Ze herstelden hun onafhankelijkheid. Uit het zogenaamde vrije Westen kregen ze toen weinig of geen steun. Integendeel, ze werden erop gewezen dat ze inschikkelijk en voorzichtig moesten zijn. Als de Baltische staten vandaag nog onafhankelijk zijn, hebben ze dat enkel aan zichzelf te danken.

In de commissie heeft men de economische situatie vergeleken met dat van een ontwikkelingsland. Een vergelijkende studie tussen Estland en Finland wees uit dat Estland in de jaren dertig nog welvarender was dan zijn buurland. Als het land nu een economische puinhoop is, heeft dat maar één oorzaak : een onmenselijk en onwerkbaar communistisch systeem. De ontredde weerspiegelt zich in extreem lage geboortecijfers, die op termijn het voortbestaan van de Baltische volkeren in gevaar brengen.

Dan kom ik tot het probleem van de niet-autochtone Russische minderheid. Het gaat om inwijkelingen die naar de Baltische staten gestuurd werden met als enige bedoeling de demografische verhoudingen te wijzigen en de Baltische volkeren te reduceren tot een minderheid in eigen land, wat in Estland en zeker Letland bijna gelukt is. Ik vind het ongepast dat sommigen zich deze hele achtergrond niet kunnen herinneren en dat mensen die zich de voorbije decennia niet om hen bekommerd hebben, nu de Esten, Letten en Litouwers en hun regering de les gaan spellen over rechten voor minderheden.

Ik betreur dat ook de Vlaamse regering het nodig vindt om dat spelletje mee te spelen en de zaak ter sprake te brengen. Uiteindelijk is er immers geen fundamenteel verschil tussen de Russen in de Baltische staten en bijvoorbeeld de Franstaligen in de rand rond Brussel. In beide gevallen gaat het om een recente inwijking, om een arrogant Herrenvolk dat zich niet aan het gastvolk wil aanpassen. De inwijkelingen zijn dus niet loyaal ten opzichte van

hun gastland en willen zich ook op lange termijn niet aanpassen of assimileren.

In de commissie heb ik dit probleem al aangehaald. Ik kan alleen maar hopen dat mijn vrees nooit bewaarheid zal worden.

Toch ben ik bang dat deze Russische minderheid vroeg of laat als een vijfde colonne tegen de Baltische staten zal worden ingezet. Een Est parafraseerde in een gesprek met mij enkele jaren geleden het probleem als volgt : zolang het slecht gaat met Rusland gaat het goed met ons, en omgekeerd.

Zo scherp wil ik het niet formuleren. Europa heeft belang bij goede betrekkingen met Rusland en bij een stabiele, welvarende Russische staat. De Baltische staten kunnen een poort naar Rusland zijn en kunnen een brug slaan. Een goede relatie met Rusland kan echter enkel op duidelijkheid gebaseerd zijn. Die duidelijkheid is er nu niet. Wat doet het Westen wanneer morgen deze Russische minderheid in opstand komt en het Russische leger tussenbeide zou komen, zagezegd om deze minderheid te beschermen ? Wat heeft Europa gedaan toen het Joegoslavische leger in Kroatië en Bosnië tussenbeide kwam, zagezegd om de Servische minderheid daar te beschermen ? Daarom hou ik een pleidooi om de Baltische staten zo snel mogelijk in de Europese Unie en een militair bondgenootschap op te nemen. Ik weet dat economische redenen hiertegen pleiten, maar politieke redenen pleiten ervoor. Ik streef naar een voorkeursbehandeling voor de Baltische staten, naar een snelle opname in de Europese Unie, al was het maar als wiedergutmachung voor onze schandelijke houding ten opzichte van deze landen in de voorbije decennia. Ik pleit ook voor de vertaling van nauwe economische en culturele banden in een permanente diplomatieke vertegenwoordiging in de Baltische staten, desnoods samen met Nederland.

Wat de voorliggende verdragen betreft, hoop ik dat ze zowel door de overheid als door particuliere initiatieven maximaal zullen worden ingevuld. Wij keuren deze verdragen goed in de hoop dat ze een belangrijke stap betekenen naar de definitieve opname van deze kleine en unieke volkeren in ons Europa.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering bleek dat alle fracties deze benadering ondersteunen omdat ze gebouwd is op

Van den Brande

het hanzeatisch verband tussen de Baltische staten en Vlaanderen. Ik bedank de verslaggever omdat hij duidelijk heeft aangegeven waarop moest worden voortgebouwd. We vertrekken van iets herkenbaars en slaan dan een brug naar andere continenten. Sinds 1993 bedden we de onvolmaakte samenwerkingsvormen in in algemene verdragen.

De associatieovereenkomsten met de Europese Unie pleiten voor een meer volkomen lidmaatschap van de Baltische staten in de Unie. In de commissie merkte ik op dat de mate waarin we deze staten verankeren belangrijk is in de democratische Europese Unie die we nastreven. Het is hun zorg betrokken te zijn bij onderhandelingen over een eventueel lidmaatschap in deze associatie. De vrees bestaat dat er een langere wachttijd is voor deze staten wanneer Centraal-Europese landen eerst mogen toetreden tot de Europese Unie. Niet alleen op economische gebied vormt dit akkoord een referentiekader dat de samenwerking bepaalt – ik denk hierbij bijvoorbeeld aan onze havens die de laatste ijsvrije havens naar het Oosten zijn -, ook op het vlak van culturele uitwisseling en ontwikkeling zijn deze verdragen bepalend.

In de commissie klonk de bekommernis of dit niet concreter moest. De regels van het internationaal publiekrecht maken duidelijk dat verdragen van deze aard kaders vormen maar geen actieprogramma's zijn. Een dergelijke kaderovereenkomst vormt de basis van een concrete invulling. We willen met de invulling geen twee jaar wachten. Het is de bedoeling een steunpunt op te richten voor de Baltische staten zodat we alles goed kunnen opvolgen. Op termijn kan er een meer permanente Vlaamse aanwezigheid in de Baltische staten komen. Het organiseren van de verschillende diplomatieke delegaties kan wel wat moeilijkheden opleveren. Kleinere landen kunnen niet in elk land of in elke staat een post openen.

Ik geloof zeer sterk in dit samenwerkingsverband omdat deze drie Baltische staten op maat gesneden zijn van Vlaanderen. Wij kunnen daar heel concrete dingen doen en een eigen rol spelen. We moeten opletten met vergelijkingen, maar er is in dit verband uitdrukkelijk verwezen naar het Benelux-samenwerkingsverband vroeger en nu.

Tenslotte wil ik twee zaken duidelijk stellen omtrent de discussie over het respecteren van de mensenrechten.

Ten eerste moeten we ons niet rechtstreeks bemoeien met de interne politiek van bepaalde landen. Daar moeten we altijd omzichtig mee zijn. Anderzijds moeten we toch goed voor ogen houden dat als de federale overheid, gewesten en gemeenschappen een drie- of viertal gemeenschappelijke principes aanhouden, deze ingebed moeten zijn in een aantal principes. Het principe van de mensenrechten, zonder in concrete bemoeienis te vervallen, is natuurlijk een absoluut uitgangsprincipe. Ik deel de mening van de heer Hostekint – die niet tegenstrijdig is met wat de andere collega's gezegd hebben – om pas een algemene samenwerking op te zetten op het ogenblik dat de democratie is ingetreden.

Ten tweede heb ik in elk van mijn gesprekken het punt aangehaald van de minderheden. Die liggen verhoudingsgewijs verschillend over Letland, Estland en Lithouwen verspreid. De verhoudingen zijn ook aangehaald in de commissie.

Het is dus belangrijk dat we in een multilateraal kader optreden. Mijns inziens is de OVSE het beste kader, waarbij de Raad van Europa eigenlijk aangeeft in welke mate opvolging kan worden gegeven aan de basisrechten van de minderheden, waar ook ter wereld.

Tussen haakjes, mijnheer Van Overmeire, ik heb in mijn Schrikkelnota uitdrukkelijk gepleit om de bevoegdheid over de minderheden over te brengen naar de gewesten en de gemeenschappen. We hebben gewoon de democratische plicht om een juist partnership met minderheden tot stand te brengen, maar ik wil de situatie van de Russen in de Baltische staten niet vergelijken met die van de francofonen in de rand rond Brussel, zoals u dat doet.

Samengevat wil ik dus zeggen dat de OVSE de juiste opvolgingsstructuur is, en dat de OVSE in elk van de drie Baltische staten steunpunten en ook bureaus heeft om na te gaan in welke mate daarmee wordt omgegaan. In de gesprekken die ik heb gehad met de drie presidenten en de eerste ministers van de Baltische staten is op een heel open manier gesproken over deze problematiek. Ze proberen pragmatisch om te gaan met oude en nieuwe geschiedenis.

Ik ben dus van mening dat het multilateraal kader de beste waarborg is om principes te kunnen aanhouden, in een respectvolle verhouding van partners en gesteund op de verdragen die we hebben afgesloten. Vertrouwvol vraag ik dat u uw goedkeuring hieraan zou willen geven. (*Applaus*)

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996 – 404 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996.

Enig artikel

Het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996, zal volkomen uitwerking hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996 – 405 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996.

Enig artikel

Het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996, zal volkomen uitwerking hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996 – 406 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996.

Enig artikel

Het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996, zal volkomen uitwerking hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring

van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

3. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX en XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995

– 408 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

3. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX en XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De volgende internationale akten zullen volkomen uitwerking hebben wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

3. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**MOTIE van de heren Frans Wymeersch en Filip Dewinter tot uitoefening van het recht van onderzoek over de afhandeling van de faillissementen Boelwerf en Boelwerf Vlaanderen en de besteding van overheidsgelden in deze bedrijven
–452 (1996-1997) – Nr. 1**

Intrekking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de motie van de heren Wymeersch en Dewinter tot uitoefening van het recht van onderzoek over de afhandeling van de faillissementen Boelwerf en Boelwerf Vlaanderen en de besteding van overheidsgelden in deze bedrijven.

Deze motie werd ingetrokken.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.05 uur.*

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van dinsdag 15 oktober 1996

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de uitvoering van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling voor diensten voor sociaal-cultureel werk voor volwassenen en houdende een wijziging van het decreet van 2 januari 1976 tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen

1. Toelichting door de heer Marino Keulen

De heer Marino Keulen stelt dat het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling voor diensten voor sociaal-cultureel werk voor volwassenen en houdende een wijziging van het decreet van 2 januari 1976 tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen in artikel 30, §4 aan de organisaties in de overgangperiode een subsidie garandeert waarvan het bedrag minstens gelijk is aan het subsidiebedrag voor het werkingsjaar 1994.

Niettemin werd volgens de vraagsteller, van de organisaties erkend via het koninklijk besluit van 18 februari 1974 betreffende de erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige organisaties ter bevordering van de openbare lectuur- en bibliotheekvoorziening het gedeelte van de subsidie dat in de vorige regeling traditioneel achteraf uitbetaald werd, door een beslissing van het afdelingshoofd Volksontwikkeling en Bibliotheken geschrapt. De spreker meent dat deze maatregel zou zijn genomen omdat er onvoldoende middelen ter beschikking waren om zowel het saldo 1995 als de voorschotten 1996, waarop de organisaties wettelijk recht hebben, te betalen. Bijgevolg krijgen sommige organisaties in 1995 aanzienlijk minder subsidies dan in 1994. De diensten die reeds in de vorige regeling met voorschotten gesubsidieerd werden, kregen voor 1995 wel hetzelfde subsidiebedrag als in 1994 uitbetaald. De vraagsteller is daarom van oordeel dat hier sprake is van een dubbele discriminatie.

De heer Marino Keulen wenst van de minister te vernemen :

1. om welke redenen de minister zijn decretale verplichtingen niet nakomt ;

2. welke de juridische basis is voor het nemen van deze maatregel ;

3. of een afdelingshoofd van de administratie bevoegd is om een dergelijke beslissing te nemen ;

4. welke maatregelen de minister zal nemen om de discriminatie die ontstaan is tussen de organisaties die voor 1995 wel hetzelfde bedrag als in 1994 kregen en de organisaties die minder kregen dan in 1994 op te heffen ;

5. of de minister bijkomende middelen zal voorzien om de gedupeerde organisaties te geven waar ze decretaal recht op hebben ;

6. om welke redenen de betrokken diensten niet op de hoogte werden gesteld van deze maatregel en of hier sprake is van onbehoorlijk bestuur naar de organisaties toe.

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat dit een vrij technische materie betreft die in samenhang moet worden gezien met de uitvoering van de nieuwe decreten van 19 april 1995 en hun retro-actieve toepassing.

Hij repliceert dat deze diensten niet gedupeerd werden omdat ze uitdrukkelijk minstens hetzelfde bedrag kregen als voorheen. Indien organisaties iets minder subsidies hebben ontvangen op het krediet 1995 dan in 1994 dan heeft dit te maken met een mindere werking of minder personeelsuitgaven in 1994 dan in het werkingsjaar 1993. De organisaties met constante werking en constant personeelsbestand hebben dus wel in 1995 en in 1996 minstens evenveel gekregen als in 1994.

Het decreet op de diensten is inderdaad niet letterlijk uitgevoerd omdat dit niet zou getuigen van efficiëntie : iedereen zou maanden moeten hebben wachten op zijn subsidie. Het is dus om redenen van goed bestuur en continuïteit in het geven van subsidies dat gekozen werd voor deze oplossing in 1995.

In 1996 werd volgens de minister aldus voor de eerste maal de subsidies uitbetaald via voorschotten op basis van het decreet op de diensten. Hier-

van zal het eindresultaat zijn dat geen enkele organisatie minder subsidie zal ontvangen dan op de kredieten 1995. Door de opheffing van het KB van 1964 en 1974 werd in de begroting 1996 geen specifiek krediet meer voorzien voor een subsidiëring van het werkjaar 1995, dat normaliter met kredieten van 1996 zou moeten worden betaald. Door het voorschottensysteem van het decreet op de diensten werd dit opgevangen in die mate dat de organisaties vlugger en minstens evenveel subsidie zullen ontvangen als in het kalenderjaar 1995.

De minister geeft toe dat een betere communicatie met de organisaties hieromtrent gewenst was, maar wijst erop dat men gehandeld heeft om de continuïteit te garanderen.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van dinsdag 22 oktober 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het achterwege blijven van de goedkeuring van de personeelsformatie van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Ten einde optimaal te functioneren en de juiste man/vrouw op de juiste plaats te kunnen plaatsen heeft elke instelling ook een personeelsformatie nodig. Ook bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM), die gezien haar belangrijke sociale en maatschappelijke rol elk beschikbaar personeelslid optimaal moet kunnen inzetten, is dit het geval. Het blijkt evenwel dat de personeelsformatie van de VHM maar niet goedgekeurd geraakt, met alle gevolgen vandien voor de dagelijkse werking van de betrokken instelling.

1. Waarom werd de personeelsformatie van de VHM nog niet goedgekeurd ? Wanneer zal dat uiteindelijk gebeuren ?

2. Binnenkort zal er een audit plaatsvinden van de VHM. Zal de personeelsformatie van de VHM goedgekeurd worden vooraleer er een audit zal plaatsvinden ? Zullen diegenen die deze audit gaan uitvoeren verzocht worden rekening te houden met het feit dat de VHM nog niet over een goedgekeurde personeelsformatie beschikt ? Het zou immers maar al te gemakkelijk zijn vragen te stellen rond de werking van een instelling als deze niet over de nodige instrumenten beschikt om een optimale werking te garanderen.

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

Wat de personeelsformatie betreft, antwoorde de minister dat hem op 6 mei 1996 een voorstel werd overgemaakt voor de aanpassing van het personeelsstatuut van de VHM. Het kabinet van de minister heeft, ten einde dit dossier inhoudelijk beter te stofferen, een aantal opmerkingen gefor-

muleerd en een meer gedetailleerd voorstel gevraagd.

Het was immers de bedoeling om van dit dossier tegelijkertijd een kwalitatieve operatie te maken en dit dossier dus aan te grijpen om de VHM te reorganiseren. Daarbij werd gedacht aan het terugbrengen van het aantal afdelingen om er zo voor te zorgen dat het om meer functioneel samenhangende entiteiten gaat, aan het beklemtonen van de managementstaak van de leidende ambtenaren, aan een bezinning over de taak van de provinciale diensten en over de grotere beleidsvoorbereidende taak van de VHM, aan het nadenken over het toezicht op de lokale sociale huisvestingsmaatschappijen, enzovoort.

De VHM bezorgde het kabinet op 30 juli 1996 een versie die rekening hield met deze inhoudelijke heroriëntatie.

Op basis van dit meer gedetailleerd en gemotiveerd voorstel voor de aanpassing van het personeelsstatuut, werd op 27 augustus 1996 het advies van de minister voor Ambtenarenzaken gevraagd, die op zijn beurt op 9 september 1996 het advies van de administratie Ambtenarenzaken heeft gevraagd. Naar verluidt werd dit advies op 30 september laatstleden aan de minister voor Ambtenarenzaken bezorgd. Er wordt nu dus nog gewacht op het advies van minister Luc Van den Bossche.

Hoe snel het dossier dan aan de regering ter beslissing zal worden voorgelegd, is mede afhankelijk van hoe het advies van de minister voor Ambtenarenzaken en de minister bevoegd voor Begroting eruitziet. Als dit advies vrij gunstig is, zal er snel beslist kunnen worden.

De minister meent dat de samenhang van de personeelsformatie met de audit niet zo sterk is. Reeds nu heeft de VHM voldoende personeelsleden om haar werking adequaat uit te voeren. De VHM werkt al sinds haar ontstaan (na de ontbinding van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting) met de huidige personeelsformatie. Daarom lijkt het hem overdreven om te stellen dat ze nu niet over de nodige instrumenten zouden beschikken om hun werk te doen.

De goedkeuring van de personeelsformatie is dringend om de VHM toe te laten verder te werken en kan dus niet uitgesteld worden. De VHM heeft al enkele jaren gewerkt zonder deze gewijzigde personeelsformatie, zodat de audit zeker nuttig zal zijn om de werking van de VHM te analyseren. Het is wel jammer dat men de resultaten van de audit nog

niet kan gebruiken voor het opstellen en goedkeuren van de personeelsformatie. Het is dan ook aangewezen dat, nadat de resultaten van de audit bekend zijn, er wordt onderzocht of deze audit geen repercussie moet hebben op de personeelsformatie.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van dinsdag 22 oktober 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de implementatie van de wijziging van het besluit van 29 september 1994 tot reglementering van het sociale huurstelsel waarbij kampeerbewoners bij voorrang toelating krijgen tot de sociale huisvesting

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Op 1 oktober 1996 besliste de Vlaamse regering het besluit van 29 september 1994 tot reglementering van het sociale huurstelsel voor de woningen die door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij worden verhuurd in toepassing van artikel 80 van de huisvestingscode, te wijzigen. Hierbij wordt bepaald dat bij voorrang een sociale woning kan toegewezen worden aan de persoon die sedert tenminste 6 maanden zijn/haar hoofdverblijfplaats heeft in een kampeerwagen, of een ongezonde woning ontruimt die zij/hij al betrok op de datum van de onbewoonbaarverklaring of ongezonderkenning, of een woning ontruimt die zij/hij betrok op de datum waarop die het voorwerp is van een onteigeningsbesluit of een bevel tot sloping.

1. Op welke wijze moet het begrip "hoofdverblijfplaats" geïnterpreteerd worden ? Uit recente rechtspraak blijkt dat de domiciliëring in een bepaalde gemeente niet veronderstelt dat er sprake kan zijn van een verblijfplaats.

2. Door de recente wijziging van het besluit kan eenieder die sedert ten minste 6 maanden zijn/haar hoofdverblijfplaats heeft in een kampeerwagen, ongeacht waar die kampeerwagen zich bevindt, voorrang van toewijzing van een sociale woning krijgen bij om het even welke erkende bouwmaatschappij in Vlaanderen.

Waarom verdween bij de wijziging van het besluit de bepaling dat een kandidaat-huurder in dezelfde gemeente als waar men een ongezonde woning bewoont zijn/haar voorrang kan laten gelden ?

3. De permanente bewoning van openluchtrecreatieve verblijven is op basis van de stedenbouwwetgeving illegaal. Welke maatregelen zal de Vlaamse regering treffen om de permanente bewoning van deze verblijven tegen te gaan, teneinde te vermijden dat er een circuit zou ontstaan waarbij de uitwijking naar een kampeerwagen uiteindelijk als een middel om sneller een sociale woning te bekomen zou beschouwd worden ?

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

Wat het begrip hoofdverblijfplaats betreft, stelt de minister dat dit moet worden geïnterpreteerd overeenkomstig de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en het K.B. van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

De wet omschrijft het begrip hoofdverblijfplaats als de plaats waar de leden van een huishouden dat uit verscheidene personen is samengesteld gewoonlijk leven, ongeacht of die personen al dan niet door verwantschap verbonden zijn, of de plaats waar een alleenstaande gewoonlijk leeft (artikel 3).

Het K.B. preciseert dat het begrip hoofdverblijfplaats is gebaseerd op een feitelijke situatie, dat wil zeggen een effectief verblijf in een gemeente gedurende het grootste deel van het jaar, vastgesteld op basis van onder meer de plaats waar de betrokkene heengaat na zijn beroepsbezigheden, de plaats waar de kinderen naar school gaan, de arbeidsplaats, het energieverbruik en de telefoonkosten, het gewone verblijf van de echtgenoot of van andere leden van het huishouden.

De lokale overheid dient bij een vraag om inschrijving te onderzoeken of de betrokkene effectief in de gemeente verblijft. Betwistingen omtrent de hoofdverblijfplaats worden beslecht door ambtenaren die door de minister van Binnenlandse Zaken worden aangewezen en die daarvoor de noodzakelijke onderzoeken kunnen uitvoeren.

Wat de territoriale beperking betreft, stelt de minister dat een aantal categorieën die zich in een noodsituatie bevinden prioriteit genieten. De voortzetting van bewoning van krotverklarde woningen of de wegens sociale omstandigheden verplichte permanente bewoning op campings is sociaal onaanvaardbaar en het is de opdracht van het sociale huisvestingsbeleid om voor dergelijke

mistoestanden de best mogelijke oplossingen aan te reiken.

Vóór de wijziging van het sociale huurbesluit kreeg een krotbewoner enkel voorrang als in de gemeente waarin de krotwoning gelegen was, een sociale woning vrijkwam. De overige krotbewoners werden op dezelfde wijze behandeld als elke andere kandidaat-huurder, dat wil zeggen dat zij chronologisch werden ingeschreven en in die volgorde aangeschreven bij toewijzingen. Nochtans vereist de huisvestingssituatie van een krotbewoner een dringend ingrijpen. Een voorrang is dan ook gewettigd.

Er is geen reden om aan te nemen dat bepaalde gemeenten, door huisvestingsprojecten op hun grondgebied te weigeren, hun krot- en campingbewoners naar andere gemeenten gaan kanaliseren, omdat de huisvestingsmaatschappijen nog steeds de mogelijkheid hebben om op een algemene wijze voorrang te verlenen aan de bewoners van de gemeente of het werkgebied waar de toe te wijzen woning gelegen is (artikel 5, § 1, vierde lid).

De minister stelt dat het niet tot zijn bevoegdheden behoort om maatregelen te treffen om de permanente bewoning van deze verblijven tegen te gaan teneinde een eventueel "circuit" te doorbreken. Dit is wel de bevoegdheid van minister-president Luc Van den Brande (campingdecreet) en minister Baldewijns (probleem van de illegale campings en de wet op de Stedebouw). Hier speelt ook de wet op de domiciliëring een fundamentele rol, wat een federale bevoegdheid is. Tijdens de laatste Interministeriële Conferentie voor Sociale Integratie werd er afgesproken dat, op Vlaams niveau, de bestaande werkgroep hierover verder overleg zal plegen.

Wat het gevaar van een zogenaamd circuit betreft is de minister er zich van bewust zijn dat de voorgestelde oplossing de problematiek van de permanente campingbewoning niet in één klap zal oplossen, maar het is wél een belangrijke stap vooruit in de aanpak ervan. Wat het zogenaamde circuit betreft, meent hij dat de eis om gedurende een half jaar de betreffende kampeerwagens als hoofdverblijfplaats te hebben, voldoende sluitend is om "misbruik" tegen te gaan of althans sterk te ontmoedigen.

De angst voor "misbruik" lijkt trouwens fel overdreven. Reeds nu, en dit zonder enige vorm van sociale "voordelen", wonen er reeds duizenden mensen permanent in een kampeerwagen. Het feit dat zij dit vaak in onmenselijke omstandigheden doen, is op zich al een bewijs van het feit dat deze

mensen daar niet gaan wonen om er enig "voordeel" uit te halen, maar omdat zij vaak gewoon geen enkel alternatief meer hebben.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van dinsdag 22 oktober 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Mark Van der Poorten tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het vrijwillig gebruik van een andere taal dan het Nederlands door OCMW-ambtenaren bij de opvang van politieke vluchtelingen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Als gevolg van het spreidingsplan voor politieke vluchtelingen komen deze mensen zowat overal in Vlaanderen terecht. Het hoeft niet gezegd dat de overgrote meerderheid van hen geen Nederlands spreekt en/of verstaat. In veel gevallen is ook de kennis van het Frans zeer gebrekkig. Dit neemt evenwel niet weg dat deze mensen zo goed mogelijk dienen geholpen te worden. Dat OCMW-ambtenaren daarbij uit vrije wil, zonder daartoe door hun oversten gedwongen te worden, een andere taal dan het Nederlands gebruiken is dan ook niet ongewoon.

Vanuit een bepaalde politieke hoek worden er evenwel bezwaren geuit tegen een dergelijk optreden van de betrokken OCMW-ambtenaren.

1. Is het ambtenaren al dan niet toegelaten om uit vrije wil een andere taal dan het Nederlands te gebruiken in hun contacten met personen van een vreemde nationaliteit ?

Heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht dien-aangaande reeds uitspraken gedaan ?

2. Kan de minister geen richtlijnen naar gemeenten en OCMW's sturen waarbij nader uitgelegd wordt wat toegelaten is en wat niet ?

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister antwoordt dat naar aanleiding van een gelijkaardige problematiek in de stad Gent, waarbij de dienst bevolking voor bepaalde administratieve formaliteiten overging tot het uitnodigen van de vreemdelingen woonachtig in de stad Gent door

middel van vijftalige brieven, het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht werd ingewonnen. Meer bepaald stelde zich de vraag of deze handelwijze verenigbaar was met de gecoördineerde taalwetten.

In zijn advies van 27 oktober 1995 meende de commissie dat elk bericht uitgaande van een plaatselijke dienst gevestigd in een homogeen Nederlands taalgebied uitsluitend in het Nederlands dient gesteld te worden.

De commissie aanvaardde evenwel dat om sociale motieven, met name als tegemoetkoming voor de taalproblemen waarmee vreemdelingen worden geconfronteerd, het bericht ook in andere talen kon worden gesteld, evenwel met de voorafgaandelijke melding "Vertaling". Deze werkwijze mocht bovendien ook geen algemene regel zijn en zou moeten gelden als overgangsmaatregel.

De Vaste Commissie stelde dus duidelijke beperkingen aan het gebruik van andere talen dan het Nederlands.

In ieder geval moet men zich kanten tegen het systematisch en structureel gebruiken van andere talen dan het Nederlands in de diensten van de lokale besturen. Initiatieven van besturen in dat verband zijn dan ook uit den boze.

Dit sluit evenwel niet uit dat bepaalde ambtenaren, wanneer zij ad hoc geconfronteerd worden met een vreemdeling waarmee de communicatie in het Nederlands geheel uitgesloten is, een inspanning zouden doen om bij persoonlijke mondelinge contacten met de persoon in kwestie in communicatie te treden via het gebruik van een andere taal dan het Nederlands.

De voorwaarde is dan wel dat het gebruik van de andere taal noodzakelijk is om de vreemdeling te begeleiden bij het volbrengen en het welslagen van zijn administratieve formaliteiten en verplichtingen. Eenzelfde hoffelijke werkwijze kan echter niet gehanteerd worden in officiële geschriften die uitgaan van de plaatselijke besturen.

De minister rekent in deze aangelegenheid ook op de wijsheid van de burgemeesters en lokale bestuurders en meent dat een omzendbrief op dit ogenblik niet is aangewezen.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 oktober 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jan Caubergs tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het optrekken van gebouwen voor de uitbating van een privé-vliegveld op het militair domein van Leopoldsburg

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller legt uit dat er op het militair domein van Leopoldsburg, op het grondgebied van Hechtel-Eksel, een privé-vliegveld wordt uitgebaat door de NV Sanicole. Deze NV heeft onlangs gebouwen opgetrokken op het militair domein, zonder daarvoor over een vergunning te beschikken. Door de minister van landsverdediging werd er op 11 oktober 1978 toelating verleend om "een metalen loods, een gebouw in prefab dienend als clubhuis en lokalen nodig voor de opleiding van piloten" te bouwen. Het feit dat er nu ook gebouwen worden opgetrokken die dienen voor permanente bewoning, meer bepaald door een conciërge, vormt een inbreuk op deze toelating. Ook het ingraven van een brandstofvoorraadtank gebeurde volgens de spreker zonder toestemming. Deze tank bevindt zich nochtans vlakbij een waterreservoir dat ook Leopoldsburg zelf bevoorraadt. De spreker klaagt verder aan dat het vliegveld zich vlakbij de munitiedepots bevindt, wat met name bij luchtschouw een belangrijk veiligheidsprobleem met zich meebrengt.

In dit verband legt de spreker volgende concrete vragen voor aan de minister : (1) Is het juist dat voor het optrekken van de gebouwen ter plaatse geen bouwvergunning werd afgeleverd ? (2) Is het met de huidige wetgeving inzake ruimtelijke ordening mogelijk bouwvergunningen te verstrekken op militaire domeinen, gezien deze domeinen niet opgenomen zijn in de gewestplannen ? (3) Welke maatregelen zijn er genomen aangaande de vastgestelde overtredingen ? (4) Is de administratie op de hoogte van de bouw en de uitbating van een zeer druk bezochte cafetaria ? (5) Voldoen de huidige gebouwen aan de eerder vermelde toelating afgeleverd op 11 oktober 1978 door de minister van landsverdediging ? (6) Werd er door de bevoegde

diensten ooit een overtreding vastgesteld en geverbaliseerd ? (7) Welke procedure moet er gevolgd worden om een eventuele regularisatie te bekomen, of, in het andere geval, 'in vroegere staat te herstellen'?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Op de eerste vraag antwoordt de minister dat zijn administratie inderdaad geen weet heeft van een bouwvergunning voor de gebouwen waarvan sprake. Hij wijst er de vraagsteller op dat militaire domeinen wel degelijk zijn opgenomen in de gewestplannen en verwijst hiervoor naar artikel 17.6.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen. Wat de tweede vraag betreft legt de minister uit dat eerdervermeld koninklijk besluit geen verdere aanduidingen geeft. Bijgevolg kan volgens de minister worden gesteld dat er op een militair domein enkel werken ten behoeve van de landsverdediging kunnen worden toegelaten. Wat de derde en de vierde vraag betreft verklaart de minister dat zijn administratie geen weet had van de door de vraagsteller aangehaalde overtreding, en ook niet van de bouw en uitbating van de cafetaria. Er werd bij de administratie van de minister ook geen klacht wegens een bouwovertreding ingediend. Op de vijfde vraag antwoordt de minister dat het niet tot zijn taak behoort, en ook niet tot deze van zijn administratie, om na te gaan of een overeenkomst tussen de eigenaar en de huurder van een terrein wordt gerespecteerd. Dit behoort tot de bevoegdheid van de minister van landsverdediging. In verband met de zesde vraag wijst de minister erop dat er geen vaststelling gedaan is, aangezien zijn administratie niet op de hoogte was. Wel is de Buitendienst Limburg nu gevraagd om de nodige vaststellingen door te voeren. Op de zevende vraag antwoordt de minister dat de stedenbouwwet in artikel 66 procedures voorziet voor regularisatie en herstel. Het betreft hier evenwel een zeer uitgebreide en technische materie.

Ten slotte merkt de minister nog op dat een zeer oude omzendbrief de samenwerking regelt tussen het ministerie van landsverdediging en zijn administratie. Het betreft omzendbrief nr. 24-9 van 16 oktober 1967. Deze omzendbrief bepaalt grosso modo dat voor werken van militaire aard die een zekere geheimhouding met zich meebrengen geen bouwvergunning wordt aangevraagd. Anderzijds wordt voor werken van meer burgerlijke aard, zoals huisvesting voor de militairen, logistiek en

dergelijke, wel een bouwvergunning aangevraagd. De omzendbrief bepaalt verder dat stedenbouw zich enkel uitspreekt over de gevels en niet over de binneninrichting. De minister belooft om deze omzendbrief ter beschikking te stellen van de vraagsteller.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van donderdag 24 oktober 1996

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over een milieu- en bouwvergunning voor de aanleg van een containerpark*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De vraagsteller heeft vernomen dat een milieu- en bouwvergunning voor de aanleg van een containerpark aan de Hoogstraat te Duffel werd afgeleverd.

Deze beslissing wekt verwondering omdat het containerpark in een woonuitbreidingsgebied, vlak bij de bebouwde kom, zal worden aangelegd. Er is nochtans ruimte vrij in de KMO-zone van de gemeente, op twee kilometer van de huidige inplanting. Als argument wordt aangevoerd dat openbare nutsvoorzieningen in zonevreemde gebieden kunnen worden aangelegd. Anderzijds werd de vergunning beperkt tot tien jaar, wat doet vermoeden dat rekening wordt gehouden met de nabijheid van de bebouwde kom.

Is er een dwingende en absolute noodzaak om het containerpark op die plaats aan te leggen ? Zijn de alternatieven voldoende onderzocht ?

Enkele omwonenden hebben klacht ingediend bij de Raad van State. Inmiddels zijn de werken echter reeds begonnen. Kan de vergunning nog worden ingetrokken ?

Is het niet aangewezen dat containerparken in KMO-zones of zones voor openbare nutsvoorzieningen worden ingeplant ?

Beschikt de minister over een overzicht van het aantal containerparken in woonzones en woonuitbreidingsgebieden ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

De minister herinnert aan eerdere discussies in de commissie over de moeilijkheden bij het uitvoeren van het milieubeleid. Er is een steeds grotere weerstand van de bevolking tegen concrete dossiers

voor de bouw van waterzuiveringsstations, containerparken of afvalverwerkingsinstallaties. Nochtans zijn deze concrete realisaties nodig voor het bereiken van de milieudoelstellingen.

Er bestaan ook heel wat misverstanden over de hinder die deze installaties met zich meebrengen. In het geval van een containerpark is er doorgaans enkel hinder op het vlak van de mobiliteit. Het ingezamelde afval wordt immers weggehaald en niet ter plaatse verwerkt. Bovendien is de minister van mening dat een containerpark gemakkelijk te bereiken moet zijn voor de bevolking. Een dergelijke inrichting veroorzaakt niet meer verkeer dan andere voorzieningen die, in het kader van het opnieuw leefbaar maken van de stadskernen, zoveel mogelijk in het centrum van de steden worden ingeplant.

De eerste verantwoordelijke voor de inplanting van een containerpark is de gemeente, die eventueel bevoegdheden kan delegeren aan een intercommunale. In dit geval is de intercommunale Igemo belast met het uitbaten van het containerpark en heeft ze dan ook de bouwaanvraag ingediend.

Bouwvergunningen behoren tot de bevoegdheid van de minister van ruimtelijke ordening. Volgens de informatie waarover de minister van leefmilieu beschikt, heeft de gemachtigde ambtenaar een vergunning afgeleverd op basis van artikel 20 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de gewestplannen. In een woonuitbreidingsgebied kan dergelijke vergunning worden afgeleverd.

De milieuvergunning werd door de Bestendige Deputatie voor een termijn van tien jaar verleend. De minister heeft inmiddels, bij een beslissing over het beroep dat tegen de beslissing van de Bestendige Deputatie werd aangetekend, de termijn tot twintig jaar verlengd. De Vlarem-reglementering zegt immers dat een afwijking van de gangbare termijn van twintig jaar moet worden gemotiveerd. Het gunstige advies van de gewestelijke milieuvergunningcommissie bevatte geen enkel element dat toeliet de termijn tot tien jaar te beperken.

De beslissing om een milieuvergunning te verlenen, wordt door enkele omwonenden aangevochten bij de Raad van State. Het beroep ingesteld bij de Raad van State heeft echter geen schorsende werking, zodat de aanleg van het containerpark kan starten.

De minister zal aan zijn administratie een overzicht vragen van de containerparken en de gebieden waarin ze liggen.

3. Repliek

De heer Luk Van Nieuwenhuysen is van mening dat een containerpark wel degelijk hinder meebrengt voor de omwonenden. Hij stelt dan ook dat de inplanting van dergelijke parken in woonzones en woonuitbreidingsgebieden tot elke prijs moet worden vermeden.

- Het incident is gesloten.